

Primoorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 50 lir

TRST, nedelja 20. junija 1965

Leto XXI. - Št. 145 (6123)

Ob občnem zboru SPZ

Današnji XVI. redni občni zbor Slovenske prosvetne zveze v Nabrežini poraja nekaj misli, ugotovitev in zaključkov.

Naše kulturno-prosvetno življenje se je v zadnjih dveh letih, zlasti pa v zadnjem, močno razmahnilo. O temu je delno prispevala otvoritev Kulturnega doma, v še večji meri pa prebuditev mladine, ki je z nekaterimi prireditvami, med katerimi najzgovornejša s splošnim tekom osvoboditve in z dvema gledališkima skupinama, pa tudi s svojo drobno angažiranostjo v raznih ustanovah, društvi in klubih pokazala, v prejšnjih letih skoraj neopazno, podjetnost in živahnost. Iz žal ne do kraja popolne statistike, ki smo jo uspeli sestaviti na osnovi dveh letnega spremljanja vsega kulturnega in prosvetnega delovanja med Slovenci v Italiji, je razvidno, da je v zadnjih dveh letih bilo na Tržaškem in v Goriskem blizu tisoč društvenih prireditev (brez dramskih izletov in zaključnih šolskih nastopov), od katerih nekaj več od polovice v zadnji kulturno-prosvetni sezoni, ki se zaključuje v teh dneh. Iz podrobnejše analize delovanja v zadnjem letu pa je razvidno, da je od nekaj več kot 500 prireditev, odpadlo okrog 190 prireditev na Slovensko prosvetno zvezo oziroma na vanjo včlanjena društva in skupine. Če od skupnega števila prireditev v zadnjem letu izvajamo okrog 100 predstav Slovenskega gledališča, nekaj prireditev Glasbene Matice in še nekaj prireditev drugih samostojnih skupin kot so na primer Narodna in študijska knjižnica, Akademski klub, Društvo slovenskih srednjošolcev, plansko društvo, filatelistični klub, pa še posamezni slikarji itd., potem lahko ugotovimo, da je med različnimi obstoječimi prosvetnimi organizacijami odpadel glavni delež našega prosvetnega življenja prav na Slovensko prosvetno zvezo.

Slovenska prosvetna zveza ima torej za razdobje zadnjih dveh let kvantitativno nadse zadovoljivo obračun in delovanje v njenem okviru predstavljajo čvrsto postavko v kulturno-prosvetnem življenju naše priobčnine, v okviru katere delujejo še druge sorodne zveze, ki se sicer ločijo po nekatere nazorskih in drugih pogledih, ki pa imajo skupni smoter v razvijanju kulture in prosvete med našim ljudstvom in posredno s tem v krepitvi narodne zavesti pri nas.

Pod okriljem Slovenske prosvetne zveze deluje trenutno 26 prosvetnih društev in vanjo včlanjenih klubov, od teh 16 na Tržaškem, 9 na Goriskem in eno v Beneški Sloveniji. Delovanje v vseh društvih seveda ni enako niti po kvantiteti in niti po kvaliteti. Pogosto je pač od razmer in okoliščin, v katerih posamezna društva delujejo, od kadrov, s katerimi razpolagajo in ne nazadnje od tradicij, na katere so navezani. Vendar je razveseljivo, da se skoraj v vseh društvenih dejavnostih krepi, zlasti v tistih, ki so v zadnjih letih prebolevala krizo. Njih dejavnost je za sedaj morda še skromna, omejena na kakšno predavanje in na nekaj izletov, a je vsakega znak prisotnosti svežih življenjskih sokov, ki so se sprostil v njih. So pa tudi nekatera, ki so obnovila svoje delovanje z znatno večjim zagonom in če naj omenjamo na tem mestu le en primer za vse ostale, potem ne moremo mimo prosvetnega društva »Igo Gruden« v Nabrežini, ki je v novimi mladimi silami, polni volje in širokih pogledov ter stališč, prišlo za delo.

Zakaj želimo primer tega društva posebej navajati? Zato, ker smo že nekaj let nazaj morali vsakokrat, in na zadnjem občnem zboru SPZ še posebej, ugotoviti, kako je nabrežinsko področje, kot narodno najbolj ogroženo v ljudsko-prosvetnem smislu tudi najbolj zanemarjeno, zapuščeno in neaktivno. Če danes po zaslugi obnovljenega društva »Igo Gruden« v Nabrežini in po zaslugi dejavnosti podružnične glasbene šole Glasbene Matice v Nabrežini in v Devinu, ni več tako, potem je to res v prvi vrsti uspeh poštvalnosti in pri zavednosti domačih sil samih, toda nevedno se v tem uspehu odraža vodstva Slovenske prosvetne zveze, ki je tako dovolj otipljivo uresničila svoje sklepe na zadnjem občnem zboru pred dvema letoma. Dejstvo, da je današnji občni zbor SPZ prav v Nabrežini, pa ne sme biti samo logična posledica nekega v znanju meri realiziranega stremjenja in niti ne samo izraz priznanja devinsko-

nabrežinskim prosvetnim delavcem, temveč mora biti tudi načelno vodilo, da mora biti vedno in v skladu z vsakokratnim položajem, Slovenska prosvetna zveza kot osrednji organ prisotna povsod tam, kjer je njena spodbudna vloga in njena moralna, če že ne tudi materialna, pomoč potrebna. Danes je to Nabrežina, prihodnje bi moral biti kak drug kraj, kakšno drugo pomembnejše in v kulturno-prosvetnem smislu manj razgibano zamejsko središče, kajti kot vodilno načelo bi moralo veljati, da ne sme biti kraja na Tržaškem in Goriskem, kjer ne bi vsaj poskušali razgibati prosvetne dejavnosti, in da je treba tudi v Beneški Sloveniji izkoristiti vse možnosti, ki obstajajo, za aktiviziranje prosvetnega življenja.

Analiza kulturno-prosvetnega življenja v zadnjem letu je pokazala tudi, da je izrazito ljudsko-prosvetna dejavnost (ne glede na organizacijsko pripadnost izvajalcev) prevladujoče predavanja (okrog 110 od junija lani do zadnjega maja letos) in samostojni ali priložnostni nastopi pevskih zborov (nad 70 v istem razdobju). V precej manjšem številu (od 35 do 45) sledijo ostale glasbene prireditve in nastopi dramskih skupin itd., pri čemer raznih izletov, ki niso povezani s prosvetnimi prireditvami, ne računamo. Skoraj izginile pa so razne druge dejavnosti, kot knjižničarstvo in populariziranje slovenskega čtiva, folklor, skrb za pripranje razstav itd.

Iz teh indikativnih podatkov je mogoče povzeti usmerjenost ljudsko-prosvetnega delovanja in na osnovi te, v glavnem spontane usmerjenosti, izdelati programsko politiko bodočih prizadevanj SPZ. Če predavanja zanimajo, jih je treba naprej gojiti in skrbeti za njihovo kvaliteto, predvsem pa je treba skrbeti tudi zato, da teh predavanj ne bodo deležna samo nekatera središča in nekateri zaključni krogi, temveč, da najdemo predavatelji pot povsod tja, kjer trenutno še ni pogojev za druge oblike prosvetne dejavnosti. Če so pevski zbori še vedno najprijateljska oblika prosvetnega udejstvovanja, potem je treba napeti vse sile, da se nudi vsa potrebna in razpoložljiva pomoč ter možnost uveljavljanja ne samo vsem desetim obstoječim in delujočim zborom v okviru SPZ, temveč tudi vsem pobudam, ki se in ki bi se še kjerkoli pojavile za ustanovitve novih zborov. Dolžnost nas vseh je, da take pobude ne zamrje samo zaradi nezanimanja osrednjega ljudsko-prosvetnega organa. Isto velja za ostale glasbene, zlasti instrumentalne nastope in za dramske skupine, med katerimi se je v zadnjem času pojavilo nekaj novih. Dolžnost naše Prosvetne zveze je tudi, da vse te delujoče skupine in nove pobude ne ostanejo prepuščene divji rasti, temveč da se skuša skrbeti tudi za njihov kvaliteten razvoj, kajti zdi se nam, da prihaja čas, ko bo pri ugotavljanju razveseljivih kvantitet prireditev in nastopov v zadnjih dveh sezonah, treba vedno bolj skrbeti tudi za kvaliteto in za vsebinsko poglobljenost našega ljudsko-prosvetnega življenja.

Pred Slovensko prosvetno zvezo se torej ob današnjem polaganju obračuna, ki je — ponavljamo — razveseljivo, že v isti sapi postavljajo nove naloge, kajti občni zbori ne smejo predstavljati le akt zaključevanja nekega poslovnega obdobja, temveč morajo biti prvenstveno vzmet za nadaljnje delo. Naj bo zato tudi današnji občni zbor naše osrednje prosvetne organizacije priložnost, da se postavijo nove smerice načrtovanju in neimproviziranemu reševanju vseh vprašanj našega ljudsko-prosvetnega življenja, priložnost, da se vključijo nove in mlade moči v organizacijo prosvetne dejavnosti, predvsem pa naj bo ponovna manifestacija naših — sicer ne novih — teženj, da morajo iz prosvetnega delovanja izginiti vsi poslednji ostanki okorelosti in nestrpnosti in da se morajo še bolj uveljaviti v vsakodnevnih praksah, če spontano nastajajoče in uspešno preizkušene vezi med vsemi posamezniki in skupinami, ki iskreno postavljajo prosvetno življenje nad dnevne strankarske in ideološke razločbe.

S temi mislimi in željami pozdravljamo današnji občni zbor SPZ in mu želimo uspešno delo.

JOZE KOREN

Danes dopoldne bo v dvorani prosvetnega društva »Igo Gruden« v Nabrežini 16. redni občni zbor Slovenske prosvetne zveze. Izbor Nabrežine za kraj današnjega občnega zbora je Slovenska prosvetna zveza izbrala že na svojem zadnjem občnem zboru, ko je sklenila posvetiti vso svojo pozornost pozitivni prosvetnega življenja v devinsko-nabrežinski občini, to je na tistem področju, ki je narodno najbolj ogroženo. Današnji občni zbor v Nabrežini pa pomeni tudi priznanje nabrežinskim prosvetnim delavcem, ki so v zaključeni sezoni obnovili že nekaj let praktično nedelujoče društvo »Igo Gruden« in razvili v njem živahno dejavnost. Med drugim so ustanovili tudi mladinski pevski zbor, ki ga vodi profesor glasbene šole Erminij Ambrozeti in ki je že prestal svoj krstni nastop. Prav tako pa velja priznanje tudi profesorju Radoviču in Ambrozetu, ki z veliko poštvalnostjo vodita mladinska pevška zbora Glasbene Matice v Devinu in Nabrežini in ki skupno nastopata pod imenom »Kraski slavček«. Občnem velja priznanje tudi dejavnosti Glasbene Matice, ki vzdržuje v obeh krajih podružnici glasbene šole.

NEPRIČAKOVANA NOVICA, KI JE PRESENETILA VSE SVET

Vojska odstavila in aretirala Ben Belo

Ustanovljen je bil svet revolucije, ki je prevzel vso oblast - Ben Beli očitajo, da je združil vso oblast v svojih rokah in da je samovoljno vladal - Zunanja politika nespremenjena - Priprave za afriško-azijsko konferenco se nadaljujejo

ALŽIR, 19. — Alžirska vojska je danes odstavila predsednika Ben Belo in ga aretirala. Ustanovili so svet revolucije, ki je prevzel vso oblast. Svetu revolucije predseduje načelnik glavnega štaba in podpredsednik vlade polkovnik Bumediene. Vlada ostane na svojem mestu za izvrševanje tekočih poslov. Uradno so tudi sporočili, da se zunanja politika Alžirije ne bo spremenila.

Ze danes zjutraj so tanki obkolili poslopje, kjer je rezidenca predsednika Ben Bele. Poleg tega so zastražili glavno pošto in vse strateške točke v prestolnici.

Vojska je zasedla tudi alžirsko letališče in radiotelevizijsko postajo. Telefonske zveze med Alžirjo in drugimi kraji so bile izključene. Po treh letih nasilja in strahotah je bil svet revolucije ustanovljen. Načelnik glavnega štaba je polkovnik Bumediene. Vlada ostane na svojem mestu za izvrševanje tekočih poslov. Uradno so tudi sporočili, da se zunanja politika Alžirije ne bo spremenila.

DONAVA ŠE VEDNO GROZI

Doslej: 50-60 milijard dinarjev škode

Pri Novem Sadu se proti poplavam bori 40.000 meščanov

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 19. — Po poročilu pokrajinskega štaba civilne zaštite v Novem Sadu je pri obrambi pred poplavo na utrjevalnih delih na Donavi zaposlenih okrog 40.000 meščanov, strokovnjakov in vojakov, 128 gradbenih strojev in več sto težkih transportnih vozil za prevoz gradbenega materiala. Donava je doslej poplavlala okrog 20.000 hektarov, medtem ko je z desetinami obrambnimi deli zavarovanih pred poplavo 260.000 ha zemlje. Dosedanja stroški obrambe in prizadeta škoda se cenijo na 50 do 60 milijard dinarjev. Z ogroženimi področji so preselili okrog 8.000 ljudi. S hitro intervencijo zdravstvenih delavcev in sanitarne službe so preprečili nalezljive bolezni. Trenutno se vodi največja borba

prekinjene. V mestu ni bilo incidentov. Okoli enajste ure je radio objavil dolgo sporočilo polkovnika Bumediene v imenu sveta revolucije. Vsebinska sporočila je naslednja:

»Naša dežela preživlja revolucijo, ki mora napraviti konec oborožene borbe in več kot stoletne kolonialne dominacije. Julija 1962 je Alžirija končno znova dobila svojo svobodo in svojo neodvisnost za ceno najhujših žrtev, kar jih zgodovina pozna. Politika, ki je z vso silo pokazala števila in neizbežna notranja protislovja, ki so se nakopičila v dvajsetih letih vojne. Dežela je bila tedaj na robu prepada, in ponovno sta patriotizem in nesebičnost, ki so jo pokazali vsi iskreni borci, omogočila da se je preprečila državljanska vojna. Problem pa niso bili rešeni. Po treh letih nasilja in strahotah je bil svet revolucije ustanovljen in strastna navezanost na oblast se najbolj zrealizirala v sistematični likvidaciji kadrov dežele in zločinskem poskusu diskreditiranja Mujaahidina in odporikov.

Ljudska narodna vojska, ki je vredna naslednje slavne narodnoosvobodilne vojske, se ne bo nikoli dala ločiti od ljudstva, iz katerega je izšla, in na katerega naslanja svojo silo in svoj razlog za obstoj.

Tisti, ki so danes sklenili odzvati se boleznemu obupnemu pozivu alžirskega ljudstva in uresničiti njegovo najdražjo težnjo,

V torek ob 18. uri bo v Rižarni komemoracija vseh žrtev tega strašnega taborišča smrti prav ob obletnici začetka delovanja krematorijskih peči. Organizacija bivših internirancev, partizanov in pol. preganjancev so na prebivalstvo naslovile naslednji poziv:

O B C A N I

Ob 20-letnici osvoboditve se spominjamo vseh žrtev Rižarne, ki je bila letos proglašena za narodni spomenik. Pred 21 leti, v noči med 21. in 22. junijem 1944, so začele delovati krematorijske peči ter so tam sežgali 40 partizanov in antifasistov.

Tisoči Slovencev, Hrvatov in Italijanov, katoličanov in židov, aktivistov odporiškega gibanja vseh političnih struj, civilistov in vojakov, ki so bili zajeti v Trstu, v Istri, v Furlaniji, Benečiji in Sloveniji in katere je združila enaka usoda trpljenja in smrti, so dočakali isti konec v kraju, ki je imel žalostni privilegij, da je bil edino uničevalno taborišče in krematorij v vsej državi.

Ob obletnici začetka delovanja krematorijskih peči bo v Rižarni pri Sv. Soboti

V torek, 22. junija, ob 18. uri

svečana počastitev spomina žrtev
Vabimo prebivalstvo, da se udeleži

Vsehrzavno združenje bivših političnih deportirancev nacističnih taborišč
Vsehrzavno združenje partizanov Italije
Vsehrzavno združenje bivših političnih antifasističnih preganjancev
Italijanska zveza partizanskih združenj
Zveza italijanskih žena

SEZNAM PRVIH 40 ŽRTEV

Cattaruzzi Luigia, Cosiliani Maria, Decleva Kalister Vera, Franz-Zeleznik Olga, Gallo Ines, Krizman Lidija, Mihelčič (Michelin) Frančiška, Mihelčič (Michelin) Klara, Paoletti Maria, Pasquinucci Sonia, Primožič Amalija, Primožič Stefanija, Purger Klara, Sancin Viktorija, Sancin Sava, Slavec Marija, Tomljanović Katerina, Tonioli Francesca, Zancolich Ardemia, Zeleznik Penko Antonija, Barut Ivan, Barčar Anton, Binkar Josip, Burole Agostino, Daris Virgilio, De Bianchi Oliviero, Dominis Giorgio, Donati Mario, Ferfolja Avguštin, Ferruzzi Bruno, Figon Cristoforo, Gržinič Franc, Kramer Stanko, Petrić Vincenc, Poropat Anton, Susani Francesco, Sturm Anton, Tamburini Augusto, Tardivo Arcu, Zaccaria Alessandro.

Več takih spomenikov

Opazuješ zbrano beli spomenik pred seboj in puščaš, da ti tihot, a odmevno govoriš z obliko, obriši, napis in vsem, kar je v njem. Sončno volnikovo jutro (18.6.1965) diha kakor iz polnih pljuč okoli njega in njegovih zelenih po »t« gu padlih za svobodo »(Largo dei caduti per la libertà)«, okoli bližnjih stebrov, dol od južnega grebena in pobočja, tja proti vsem moriskim sapam. Z vsemi svojimi deli in svojo ubranostjo spomenik človeka prijetno pomirja

sredi malega parka z bujno zelenimi gradi.

Oko se radovedno pomudi ob zgovornem napisu, o katerem do tega trenutka nisi vedel, ali je prost, viden, neviden, zaprt ali zabranjen. Zdi se vse njegovo preobleke popolnoma odkrito. Vse napiše je dobro viden in jasno čitljiv:

AI CADUTI NELLA LOTTA ANTIFASCISTA E NELLA GUERRA DI LIBERAZIONE

PADIM V ANTIFASCISTICNI BORBI IN V OSVOBODILNI VOJNI

Muggia 25. 4. 1965 Milje

Znamenit dan. Pomenljivi dogodki. To bi bil moral biti dan pravičnosti in enakopravnosti za italijanske in slovenske padle borce. Pa ni bil, ker je preprosto skrivila, da se spomenik ni smel odkriti. Ob tej slovesni priliki se je žal izkazalo, da so se padli junaki v skupnem naporu zmanjbratsko upirali nečlovečnosti in krivici do zadnjega diha in so zaman zapeljali z smrtjo svoje nagloboke prepričanje.

Vsaka beseda na napisu ima svojo težo. Antifasistična borba je trajala nad dvajset let in je trajala neznanske žrtve, gnotne in moralne. Osvobodilna vojna je trajala samo štiri leta, a žrtve so se v njej grozotno množile. Razmišljanje v te tega napisa toliko, da bi človek poznal na okolico in čas ter se prepustil razpoloženju po človeških in čisto nečloveških usodah, ki so bile po eni strani neverjetno krute, po drugi pa so prav zato podžigale tudi te italijanske in slovenske borce k najvišjim naporom v boju zoper krivico in za človeka vredno bivanje v teh krajih.

Oglevanje podobnosti na spomeniku tudi marsikaj zanimivega. Na prednji strani spodaj je v bronu izdelana skulptura postavna, ki se globoko klanja spominu padlih borcev. Na severni strani belih sten je v enaki konini spodoben deček z iztegnjeno roko, da zažene kamen v sončevnik. Njemu nasproti je na južni strani reliefno pristojena v belino kamna deva, ki v zagonu drga k padlim borcem pevcu zmagovalcu.

Oko zgornjega roba je še vidna ovreka, ki je sprva nosila naslov »Zagradilo«. Z njim je bil gospodarska burja. Ko je po svoji odkrivala spomenik, se je seveda kot platna odtrgal in počel zdat na tleh ob spomeniku. Na južnem oglu se je ostalo zagradilo nabralo v velike gube in tam običajno; zdat v sapač podhrteva, čakanje kakšnega novega sunka burje, ki naj ga dokončno sname. Spomenik je zdat skoraj ves odkrit; vsi njegovi glavni deli se razločno vidijo.

Tisto jutro je počival spredaj v sredi pri tleh venci z žnimi slovenskimi trakovi. Na vsaki strani

ANDREJ BUDAL

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

Več spomenikov

(Nadaljevanje s 1. strani)

ni venca pa je stalo sveže cvetje. Dva delavca sta kopala razor na severni zunanji strani malega parka. Zda ni bilo več sledov o razburjenih dogodkih z dne 25. aprila, ko se je svečanost spajateljnih osebnosti vrnila pred zgrajenimi spomenikom.

Obrazi mimoidošnih so imeli različni bolj romanske, včasih pa izrazito slovanke poteze, nič drugače kakor v Trstu in drugod po krajih, blizu jezikovne meje. Dve ženski sta se blizu meje nagnili v slovenskem narečju iz kraja. Po mestu so viseli dvojezični italijansko-slovenski lepki, enaki tistemu, ki je bil prilepljen na občinski razglasilni list (Albo comunale) za avtobusno postajo pod glavo: «ANPI Muggia - ANPI Milja» s temle slovenskim besedilom:

«Oblasti niso dovolile odkritja spomenika odporu, ki vsebuje sledeči napis: Al caduti nella lotta antifascista e nella guerra di Liberazione - Padim v antifascistični borbi in v osvobodilni vojni.

Naj se preneha s to zlorabo. Padli obeh tu živčih narodnosti morajo biti častno proslavljeni.

ANPI privzela protestno manifestacijo dne 2. junija.

Prebivalstvo je vabljeno na shod, ki bo ob 10.30 na Trgu Republike v Miljah.

Govorila bosta tovariša delavca svetovalec in partizanska borca Silvano Baicchi in dr. Karel Skočnik.

Udeležite se shoda!

Stopaš po starinskem središču mesta, mimo stolpov in dalje po širokih prometnih žilah v okolju avtobusne postaje. Razgleduješ se po starih stanbah z lepimi vrstami, polnimi vrtnic, drugače cvetja in raznoraznih sadežev. Čutiš, da se posebnosti stare naselbine iz 10. stoletja in začetne naših dni zanimivo in ponekod temo prepletajo.

Na Miljskem je prebivalstvo prav tako mešano kakor na Tr. žakem, Goriskem in Beneskem vzdolž jezikovne meje med romanskim in slovenskim svetom. Spomenik učinkuje s svojimi do sedanjimi usodami in svojim dvojezičnim napisom v italijanski in slovenski konci povsem naraven pojav na mešanem ozemlju.

Partizansko združenje ANPI je živo čutilo moralno dolžnost, da se s takimi spomenikom primerno, vredno in častno odzdrži italijanskim in slovenskim borcem miljskega ozemlja, ki so žrtvovali življenje za izboljšanje usod svojih tovarišev, ter se to storilo s postavitvijo spomenika, ki se zda tudi v sredi Milji. Naj bi spomenik s svojim plemenitim napisom prešil prebivalce miljskega ozemlja, ki so globoke slovenske čustvi, ki so narekavala združenje be sede, kakršne beremo z daj na spomeniku.

Oblasti, ki menijo, da je treba v tej zadevi kaj odrediti ali odločiti, bi nikakor ne smela prejeti dejstva, da je postavitev in odkritje tega spomenika v najlepšem skladu s temeljnimi, prvim in glavnim zakonom demokracije republike Italije, v skladu s njeno današnjo ustavo, ki določa v 21. členu:

«Vsi imajo pravico, da prosto izražajo svoj misel z besedo, pisanjem in vsakim razpisovalnim sredstvom. Dopolnjuje ga 28. člen ustave, po katerem so oblasti »neposredno odgovorne za dejanja, ki kršijo pravice. Ustave ne sme nihče kršiti po cinčnem reku: «Postava je dana, zda pri de ukanas» (Fatta la legge, trovato l'inganno). Tudi če bi katera ustanova imela kaj besede, mora upoštevati naprej ustavo; isto velja o morebitnem pravilniku take ustanove, ki ne more in ne sme biti nikoli v nasprotju z ustavo.

Ce si človek pred spomenikom samim vse to ponovi in vse to dobro premisli, se iz dosedanjih dogodkov lahko povzame primerno priporočilo za podobne zadeve po drugih dvojezičnih krajih raznih dežel in držav.

Partizansko združenje ANPI v Miljah je s svojim sklepom, da postavi spomenik italijanskim in slovenskim borbam za svobodo, ter z izvajitvijo tega sklepa dala jasen zgled, kako je treba častiti spomenik borbam v obeh domaćih jezikih italijanskem in slovenskem, da bo pokaževal v skladu z veličino njihovega junštva in njihove žrtve.

Nasprotovanje sklepu združenja ANPI in izvršitvi tega sklepa je bilo v kričnem nasprotju ne le z današnjo ustavo, ki je tudi sama kot ustava velika pridobitev osvobodilne vojne, temveč s splošnim čustvom tujakih prebivalstva, pa tudi drugih narodov, glede kačnjega nesmrtnega spomina padlih borcev.

Tiskovna konferenca miljske sekcije ANPI je 18. t.m. potrdila, da ni imel nihče pravice, preprečiti odkritje spomenika, in je po ustavi tudi zduj nima. Proa prepoved je kršila ustavo; vsaka druga bi jo prav tako.

Takih spomenikov padlim, kakršni stoji v Miljah, bi moralo biti na jezikovno mešanem ozemlju, vzdolž nove italijansko-slovenske meje, mnogo več, kakor jih je, da bi pričeli o ceni bratske borbe za medsebojno strpnost in svobodo v obeh domačih jezikih in bi utrjevali misel za mirno sožitje. Takih spomenikov naše dobe bi bilo treba mnogo več tudi po bližnjih in daljših deželah in državah, kjer so se borci, kakor tu, do zadnjega diha borili za skupno svobodo.

«Več takih spomenikov» je klic, ki odmeva najglasneje iz pomenika v Miljah.

NOVICA, KI JE PRESENETILA VES SVET

Vojaški udar v Alžiru Ben Bela odstavljen in aretiran

(Nadaljevanje s 1. strani)

zmanjšanje produktivnosti, padec gospodarskega dohodka in zaskrbljujočim padcem investicij. Temeljita sprememba naše družbe bo mogoča samo ob upoštevanju naše vere, naših prepričanj in stoletnih tradicij našega ljudstva.

Sporočilo pravi dalje, da se mora vse alžirsko ljudstvo, ki je združeno v zaupanju, truditi, da revalorizira narodne ustanove, omogoči politično stabilnost, okrepite revolucionarne oblasti in graditev res socializma.

«Alžirsko ljudstvo» nadaljuje izjava, «Alžirja je na pragu mednarodne konference, največje konference, ki je mogoča v tej nezvezni deželi. Ugled, ki smo si ga pridobili z našo revolucijo po prvem novembru 1964, ne bo samo zaradi tega, ker je bila naša prejšnja dolžnost za tako konference, odstraniti zaupanja, ki so ga postavili v našo deželo azijski, afriški in latinskoameriški narodi. To je mednarodna konjunkcija, naj bo se tako ugodna, ne more na noben način pooblastiti enega človeka, da jo cinčno izkorišča v osebne namene in v škodo višjih interesov dežele. Iskreno prijateljstvo in bratsko spoštovanje, ki ju dolgujemo tem narodom in njihovi voditeljem, nam narekujejo dolžnost, da v pričo njih obsojimo makjavelistični spletke, ki jo je pripravil diabolni diktator, ki je upal, da bo izkoristil ta dogodek ne za to, da bi poudaril naše skupne ideale svobode in miru, temveč da bi razstrelil svojo osebno oblast in izkoristil narodno zaupanje.

Prevara, avanturizem in politično sleparstvo so bili torej razkrinkani. Ben Bela bo med doživljanjem usode, ki jo zgodovina določa za vse despotice, razumel, da nihče ni ima pravice ponizovati naroda, zamenjati velikodušnosti našega ljudstva za nezavednost, lastiti si pa nedostojen način politično jamati, ki so mu ga nudili njegovi visoki gostje, da doseže odobritev svojega velikega sleparstva in svoje veleizjave. Morda ni dovolj razumel, da odnosi Alžirije z njenimi prijatelji, zavezniki in družabniki, ki so vsem svobodoljubnim in pravdomislomnim ljudem, gredo preko ljudi in političnih valov.

Bolj kot kdaj koli prej naša dežela, kar se tiče tujine, imela za svojo sveto dolžnost lojalno izpolnjevati na vseh področjih do sedaj sprejete obveznosti. V skladu s temeljnimi izbirami narodno osvobodilne fronte se naše diplomacijo vedno ravnala po vseh načelih, ki jih vsebuje program iz Tripolisa in jih poudarja kartaginska dežela.

Sporočilo ponovno govori o resnosti položaja in pravi na koncu: «Sama splošna mobilizacija okrog bistvenih smotrov bo omogočila, da si pot rešive in boljših perspektiv za prihodnost. Toda ne bodo mogli niti ponoven red in še manj čudeži brez dela, resnosti, jasnosti smotrov in enotnosti. Naša misel mora naložiti, da se kot posamezniki in kot skupnost zavemo visine naše zgodovinske odgovornosti, da bo enkrat za vselej zmaga revolucija.

Dokument je podpisal: «Za revolucionarni svet Hruščova Bumedien».

Takoj po objavi tega sporočila je radio javil, da bodo vse ustanove redno delovale kar v preteklosti in da bo vsako neuporabno disciplinirano strogo kaznovano. Prav tako bodo strogo kaznovani vsi, ki bi nov korak naprej glede izbi-

bodo povzročali nered, ali kakor koli izvajali. Daje se v sporočilu poudariti, da prebivalstvo redno nadaljuje svoje vsakdanje poslanje svet revolucije izreka zadovoljstvo, ker se ni prelila niti kaplica krvi.

Vojaški udar se je izvršil danes ponoči od treh do pete, ne da bi prišlo do streljanja. Davi je bilo se vse normalno in sporodilo o državnem udaru so vsi sprejeli s presenečenjem. Prebivalstvo je sporočilo o državnem udaru sprejelo z največjo minotnostjo. Od danes zjutraj oddaja alžirski radio alžirski revolucionarne pesmi. Od časa do časa pa oddaja razglas sveta revolucije.

Alžirski poslanci v raznih prestonih so obvestili tamkajšnje vlade o dogodkih in sporočili, da ostane vlada na svojem mestu za opravljanje tekočih poslov, ter da se zunanja politika Alžirije ne bo spremenila. To je poudaril tudi zunanji minister Buteflika, ki je objavil dolgo izjavo, v kateri pravi, da zunanja politika Alžirije temelji na načelih programa iz Tripolisa, ki so se znova poudarila za alžirsko listino. Izjava naključje: čta politika se mora ukvarjati v nepovezovanju in prijateljstvu z vsemi narodi, in zlasti s tistimi, ki so naši zavezniki. Ta politika

stremi po iskrenem in plodnem sodelovanju z vsemi drugimi narodi ob medsebojnem spoštovanju suverenosti. Alžirja brez pridržkov podpira težnje narodov po svobodi, pravičnosti in blaginji in nudi svojo podporo tistim, ki se borijo za neodvisnost svojih dežel. Zunanja politika Alžirije ima za sveto dolžnost konkretizirati afriško in arabsko enotnost. Njena stalna skrb je, da se v Afriki in Arabiji ne bi našli v sporu, ki jih afriška enotnost in arabska lica preživljata. Alžirja ima svojo naravno mesto od strani držav Afrike, Azije in Latinske Amerike. Politika sodelovanja med Francijo in Alžirijo predstavlja vzajemno izkušnjo in skupni volji obeh držav, da žita interesom njihovih narodov in spoštovanju njih značilnosti in neodvisnosti. Alžirja ostane zvesta svojim prijateljem in ne bo pozabila na pomoči in naklonjenosti, ki jih je bila dolžna v odločilnih trenutkih svoje osvobodilne borbe. Alžirja nudi bratsko roko za graditev mednarodne družbe, ki naj sioni na pravičnosti in miru.

Maroški kralj Hasan II. je v zvezi z dogodki v Alžiriji odredil izjavo pripravljenosti za vojško. Skladi je nujno selo ob udaru glavni predstavnikov vojske.

V SPREMSTVU FANFANJA

Saragat odpotuje jutri na Norveško

Vrnil se bo v petek - Papež se ne bi bil smel vmešati v politične zadeve pred zadnjimi volitvami

RIM, 19. — Predsednik republike Saragat bo v spremstvu zunanjega ministra Fanfanija odpotoval v ponedeljek za letalom na uradni obisk na Norveško, kjer bo ostal do petka, 25. t. m. Minister za zunanjo trgovino Mattarelo pa je odpotoval danes z letalom na glavno mesto Peruja, kjer bo ostal do 21. do 24. t. m. predsednik sestanka italijanskih trgovskih atašeev v državah Latinske Amerike.

Komunistični poslanec Alicata je z drugimi poslanci KPI postavil vprašanje predsedniku vlade in zunanjemu ministru zaradi puzevnega govora po televiziji med volilno kampanjo na Sardiniji: «Ali sta pri Vatikanu storila po trebnje korake, da bi se spopostavila z dnevnimi korakoma, ki prepovedujejo vmešanje katoliške cerkve v italijanske politične zadeve».

Sišter pa se še vedno nadaljujejo komentari izida volitev, ki so bile prejšnje nedelje. Včeraj je bil poudarjen socialdemokratski tajnik Tanassi, ki je poudaril o krepitev svoje stranke ter nujnost socialističnega združanja, medtem ko je za predlog KPI o ustanovitvi enotne italijanske delavske stranke govoril, da gre za »lažen smoter« ter za »začetek glavev«.

Na cene demagoške politike KPI, ki je sicer omogočila več glasov za KPI, ni pa povzročila napredka stvari delavcev. Tudi »Sociale« in »Democrazia«, glasilo PSDI, komentira volilne izide v članku poslanka Orlandija. Clankar trdi, da gre za dvojni nauk teh volitev: formula in vlada levega centra sta se okrepili in storjen je bil nov korak naprej glede izbi-

re, ki so jo in jo bodo storile stranke levega centra s posebnim ozrom na PSI. Tudi tajnik PSDI Vecchietti je govoril daleč v Bologni o volilnih rezultatih ter dejal, da se levi center utrjuje tudi pod zmernim vodstvom KD in PSDI, t. j. strank, «ki se krepijo z glavno demnico, in sicer na stroške PSI, ki se vedno zbuja glasno in politično tezo».

Leva struja v PSI je danes objavila polemično izjavo proti včerajšnjemu govoru socialističnega ministra Mancinija, češ da je po trditve, da so za razkol v PSI v lanskem januarju krivi ne samo tisti tovariši, ki so zapustili stranko, temveč tudi vsi, ki so politično napakovali, temveč da je za razkol odgovorne najbolj sektski del demnice, ki je razkol zagovarjal, ker mu je bila opozicija v okviru Mancini pa hoče — pravi izjava — »vnesti nestrpnost v odnos med večino in manjšino, kar pomeni, da dejansko razdira stranko. Končno socialistična levica ponovno poudarja, da nasprotuje združitvi med PSI in PSDI».

Danes zjutraj se je začela nova 48urna stavka gostinskih delavcev, ki so jih prišlo sile sindikalne organizacije, katero združuje FILCAS-CGIL in UILAT-ULI zaradi tega, ker so se pogajanja za obnovu delovne pogodbe razbila. Stavka se bo zaključila jutri zvečer, 20. t. m. Če se stavki ne združijo demokratijski sindikati CISL, ki je podpisal prejšnji mesečni sporazum s »Federazione Italiana Albergatori».

Tajništvo CGIL je proučilo potek pogajanj za obnovu sporazu-

ma o notranjih komisijah v industriji. Tajništvo poudarja, da je prišlo med pogajanjmi do »nevarnih« razkolov, ki bi lahko ogrozili zmanjšanje moči sindikatov pri pogajanjih. Tajništvo poudarja, da se z novim sporazumom ne more odzvati notranjim komisijam tista oblast, ki so jo že imele.

V poslanski zbornici so danes razdelili načrt zakonskega odloka, s katerim se podaljša do 1. januarja 1966 začeti rok načrta za večletni razvoj šole.

Dekolonizacija

ADIS ABEBA, 19. — Odbor OZN za dekolonizacijo, ki se sestavlja iz Adisa Abebi, je zaključil svoje delo in sprejel vrsto sklepov. Med temi so: 1. Upravo v Bagdadu, Bečuanalandu in v Bagdadu morajo sestavljati domaći elementi in preprečiti je treba, da bi Južna Afrika priključila te dežele. 2. Sprejeli so resolucijo o Južnoafriški, ki poudarja pravico ljudstva do samoodločbe, poziva vse države, naj moralno podpirajo to ljudstvo, ter poziva vlado v Pretoriji, naj ukrepa, da se pogajanja za obnovu delovne pogodbe razbila. Stavka se bo zaključila jutri zvečer, 20. t. m. Če se stavki ne združijo demokratijski sindikati CISL, ki je podpisal prejšnji mesečni sporazum s »Federazione Italiana Albergatori».

Tajništvo CGIL je proučilo potek pogajanj za obnovu sporazu-

TITOV OBISK V MOSKVI Včeraj so se začeli politični razgovori

MOSKVA, 19. — V Moskvi so se danes začeli jugoslovansko-sovjetski politični razgovori med predsednikom Titom in njegovimi sodelavci in sovjetsko delegacijo, v kateri so bili med drugimi prvi tajnik CK KPSS Brežnev, predsednik prezidija vrhovnega sovjeta Mikojan, predsednik ministrskega sveta Kosigin, zunanji minister Gromiko in drugi visoki sovjetski državni funkcionarji.

Na razgovorih, ki so potekali v ozračju prijateljskega, medsebojnega razumevanja in prisrčnosti, kot se to ugotavlja v sporočilu, ki so ga objavili po razgovorih, so proučevali vprašanja, ki se bodo razvijala med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in se razgovorjali o drugih vprašanjih, ki zanimajo obe državi.

Pred razgovori je markal Tito sprejmuju soproge in ostalih članov jugoslovanske delegacije čili vprašanja, ki so potekali v ozračju prijateljskega, medsebojnega razumevanja in prisrčnosti, kot se to ugotavlja v sporočilu, ki so ga objavili po razgovorih, so proučevali vprašanja, ki se bodo razvijala med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in se razgovorjali o drugih vprašanjih, ki zanimajo obe državi.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji. Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

Med raznimi ugotovitvami pravi list, da je vojska odločno nasprotovala stikom, ki jih je vlada navezala s krogi opozicije, zlasti pa s sporazumom, ki ga je FLN sklenil s tako imenovano fronto socialističnih sil v Alžiriji.

J. HOLDING

Dva poljuba

Kadar se človek napije, posebnost, kadar se to zgodi prvič, tedaj pogosto misli na svoje preteklo življenje.

Gaston Beaulieu je doživel nekaj podobnega, ko je opazoval, kako se poslednji zapirajo Henriette oči. Njene korajne rdeče ustnice so bile na pol odprte. Njeno obličje je imelo izraz začudenega otroka.

V teh nekaj minutah ni mislil na vse svoje preteklo življenje. Ne, mislil je samo na zadnjih šest, sedem mesecev. To je bil film, ki so se slike v njem naglo menjavale in na katerih se je vedno pojavila neka lepa ženska. Nje-rova žena Yvonne Beaulieu.

Minila sta dva meseca, odkar sta se Gaston in Yvonne poročila. Oba sta bila zaposlena v isti tovarni: eni največjih francoskih tovarnih kozmetičnih pripravkov.

Yvonne je kot glavna menažerka prikazovala kreme, poudre, rdečila za ustnice in parfeme, ki so jih izdelovali v laboratorijih na Gambettinem bulvarju v Niziji.

Mož, ki si je z instinktom umetnika izbral to lepoto za ženo, je

bil šef kemičnega laboratorija Gaston Beaulieu. Bil je visok mož širokih ramen in ozkega, nekoliko bledega obličja.

Ves svet med Rimom in Los Angelesom je poznal Yvonnino obličje. Nešteto krat se je pojavljalo na naslovnih straneh ilustriranih revij kot reklama za kozmetične pripravke na televiziji in na filmskem platnu.

V njunem zakonu ni bilo afera, ni bilo skandalov in ne klofut v nočnih lokalih ali prizorov ljubosumja v hotelih. Zdelo se je, da bo njun zakon srečen.

Toda to je bil samo zunanji videz. To je Gaston najbolje vedel.

Ljubil je svojo ženo, čeprav je bil na njenih ustnicah tudi pred njim tisti hladni smehljaj, ki so ga fotografirali tako dobro poznam. Trenutki nežnosti so bili zelo redki, zelo kratki.

Zakaj si je bil sploh poročil z njo? — jo je nekdo jezo vprašal.

Zlobnim smehljajem mu je odgovorila: — Zato, ker za žensko z mojim poklicem ni dobro, če je neporočena. Okoli nje se pričnejo kmalu spletni govorice, to pa škoduje pri delu.

Bila je in ostala hladna in pre-računljiva, on pa je bil skoraj pripravljen, da se s tem dejstvom pomiri. Vsaj ne bo doživljal nobenih presenečenj in neprijetnosti.

Dokler ni nekega dne vendar ugotovil, da obstoji mož, ki je Yvonne zaradi njega izgubila svoj hladni in pre-računljivi izraz obličja.

To je bil Albert Lebrun, igralec v Francoski komediji. Zakonski par Beaulieu se je seznanil z njim v igralnici v Monte Carlu in od takrat so se večkrat srečali.

Nekaj je bilo med njima, o tem je bil Gaston prepričan. Opazil je topli pogled njenih sicer hladnih oči, njeno vznemirjenost v navzočnosti Alberta Lebruna. Oba sta bila tako previdna, da ni bilo mogoče med njima slišati nobenih govorov.

Nekada je pa je Gaston zalotil svojo ženo v Albertovem objemu. Potihoma se je obrnil in odšel iz stanovanja, da ga nista niti opazila. Premagal se je, toda sovrastvo in ranjeno samoljublje sta bila tako močna, da je sklenil, da se bo maščeval, nje in njemu.

Morda mu je Yvonne manj pomnila, odkar se je seznanil s Henriette.

Nekada lepega sončnega dne jo je srečal na plaži v Saint Tropezu. Studentka glasbe iz Lyonja je bila prijetno dekle. Pri njej je našel vse, kar je pri Yvonne pogrešal: naklonjenost, nežnost in ljubezen. Od tedaj sta se pogosto srečevala. Nikoli nista govorila o njegovi ženi, nikoli mu ni Henriette predlagala, naj se loči in poroči z njo.

Toda Gaston ni hotel še nadalje živeti v zakonu z ženo, ki ga je varala. Moral se je osvoboditi, da bi postal tudi sam svobodan.

Ob večerih, ko so vsi delavci v službeni odšli iz tovarne, je Gaston sam delal v svojem laboratoriju. Bil je neumoren.

Nekoč ga je zalotil nočni čuvaj.

Zdi se, da izdelujete novo rdečilo za ustnice, gospod Beaulieu? — ga je vprašal in opazoval razna rdečila, ki so nedovršena ležala na njegovi mizi.

Da, da, — je odgovoril Gaston. Komaj je se utegnil vreči krpo preko posode, na kateri je bila narisana mrtvaška glava in napisano z rdečimi črkami: «Strup».

Nekajkrat je Gaston hotel prekiniti svoje delo. Za Yvonne bi bilo to vsekakor dovolj. Toda to ni bilo le polovično maščevanje. Pomirjen bo šele takrat, ko se bo maščeval tudi Albertu Lebrunu.

Neke septembrske noči si je slednjič odahnil. Vse je bilo pripravljeno.

Pred njim na mizi je ležalo rdečilo za ustnice, ki je bilo popolnoma podobno tistemu, ki ga je uporabljala Yvonne. Tudi zlati tulec je bil enak.

Cez dva dni so šli Gaston, Yvonne in Albert skupaj na predstavo v «Casino Mediterranee». Go-stovala je milanska Scala s Puccinijevo «Madame Butterfly».

Gastonu se je dozdevalo, da ljudje za njegovim hrbtom šepetajo, da vsi govorijo o njegovem zakonskem trikotu.

Vedel se je čim bolj naravno, je mogel, da bi dajal videz pozornega moža. Svoji ženi je celo odvzel torbico, da ji ne biva napoti.

Yvonne ga je začudeno pogledala, nato pa je vso svojo pozornost usmerila na oder. Na drugi strani jo je Albert od časa do časa neopazno pobožal po roki.

Med tretjim dejanjem je Gaston neopazno odprl Yvonnino torbico. Vtknil je vanjo svoje rdečilo za ustnice, njeno pa je izgnil v enem od njegovih žepov.

Madame Butterfly je bila mrtva. Tu in tam je kak gledalec jokal.

— Grozno, kako ti ljudje počest — je dejala Yvonne. Stala je pred ogledalom v loži in si z vajeno kretnjo mazala ustnice.

Gaston jo je opazoval. Ne, ničesar ni opazila. Pa tudi ni mogla, ker je to rdečilo zares mojstrsko napravil.

Ko so stopili na ulico, je prišlo.

— Skočiti moram v laboratorij, da pregledam potek nekih polkuskov. — je dejal Gaston, kakor da se je tega šele zdaj spomnil.

— Zdi se, da delate velike stvari, gospod Beaulieu, — se je smejal dobro razpoložen Albert.

— Začudili se boste, ko boste izvedeli, kaj pripravljam, — se je nasmehnil tudi Gaston. — Ali vas smem naprositi, da bi prepe-ljali moje ženo s svojim avtom do doma?

— Če gospa Beaulieu nima ničesar proti, — je odgovoril Albert galantno.

— Saj mi tudi nič drugega ne preostaja, — je dejala ravnodušno Yvonne. Njene korajne rdeče ustnice so se svetile pod ulično svetilko.

Pokimala je svojemu možu in sedla z Lebrunom v avto.

Gaston je prebil več kot eno uro v laboratoriju. Pogovarjal se je z nočnim čuvajem — da bi imel alibi za vsak primer.

Ko je odšel domov, je še deževalo. Ko je počasi vozil, je gledal levo in desno, da bi kje opazil Lebrunovo avto. Nikjer ga ni bilo.

Gaston je obrnil avto in krenil po ulici navzdol.

Tu je v nekem skritem parku naletel na limuzino s priganimi reflektorji.

Gaston je zapustil svoj avto kakih sto metrov dalje. Previdno je stopil iz njega in pristopil k limuzini. Vetr mu je pihal v obraz, deževne kaplje so močile njegov tanki plašč.

Nekoliko trenutkov je stal skrit za nekim drevesom. Iz limuzine ni prihajal noben šum, ki bi dokazoval, da je kdo v njej.

Počasi se je približal in videl: Yvonne in Albert sta sedela na svojih sedežih. Mrtva.

Torbiča je ležala ob Yvonnini. Gaston je brez naglice zamenjal rdečilo za ustnice in odšel.

Dež bo opral vse sledove. Jutri zarana bodo našli Yvonne in Alberta in bodo skleparili, da sta — kdo ve, zakaj — odšla skupne v smrt.

Kdo bi se spomnil, da je kemik proizvedel svojo mojstrovino, da bi ju odstranil: strupeno

rdečilo za ustnice? En poljub je zadostoval, da povzroči smrt.

To je bil popoln umor.

Za hip je Gaston začutil željo, da bi svoje «korajne» zaglal v grm, pa se je preplašil, da bi ga ulegel kdo najti.

Kam zdaj? Domov? Nenadoma je začutil strah pred velikimi praznimi sobami.

Henriette...

— Od kod prihajaš? Kakšen pa si? Ali se je kaj zgodilo?

Henrietta, ki jo je Gaston prebudil, je sedela z njim v lepo opremljeni sobi.

Gaston je zamrmral nekaj o tem, da se ponoči rad sprehaja, dve nežni roki pa sta mu slahili plašč z ramen.

— Ubožček! Se prehladil se mi boš! Obesila bom plašč v kopal-

nico, da se bo posušil, potem ti bom pa brž pripravila nekaj toplega za pitje.

Naglo je odšla iz sobe. Gaston se je izčrpan zleknil v naslonjaču. Zaprl je oči.

Nenadoma se je zdrlil. Henrietta mu je sedla na kolena in ga poljubila.

— Moraš mi obljubiti, da nikoli več ne napraviš takšne neumnosti, Gaston.

Njeno obličje je bilo tik ob njegovem. Gledal je njene oči, mali nos in korajne rdeče ustnice...

— Ti... ti si se... zdaj namazala? — je vprašal vznemirjeno. Prikimala je.

— Da, našla sem v tvojem žepu rdečilo, ki si ga prinesel zame, in...

Njen glas se je izgubil, oči zaprle.

Nato se je tudi v njegovih prsih pojavila bolečina in v tistih nekaj minutah življenja, ki so mu šle skozi glavo slike njegovega življenja v zadnjih šestih, sedmih mesecih. Videl je Yvonnin ledeni smehljaj, ki se mu zdaj ni zdel odsoten, temveč je bil videti kot ironičen poziv, naj pride za njo...

Mladinski pevski zbor z orkestrom harmonikašev Glasbene Matice v Trstu

GLASBENA MATICA V SEZONI 1964-65

Pri glasbeni vzgoji je pomembno širjenje splošne kulturne podlage

Naša šola polaga vse premalo pozornosti na glasbeno vzgojo, mnogo manj, kot jo je polagala šola včasih

Solsko leto se je zaključilo tudi za glasbene šole naše Glasbene Matice in že same gole številke pričajo, da je bilo tudi v tej sezoni opravljeno veliko in pomembno delo na področju glasbene vzgoje naše mladine in s tem v zvezi tudi na področju našega prosvetnega življenja. Velike pedagoško-kulturne vloge, ki jo opravljajo Glasbene Matice, zlasti preko svojih glasbenih šol na Tržaškem in Gorškem, pa ni mogoče dovolj prikazati zgolj s številkami, ki so sicer točnejše, a vendarle samo suh pokazatelj neke dejavnosti, kajti pri glasbeni vzgoji je prvenstveno pomembno širjenje splošne kulturne podlage mladih ljudi, v kateri je prav glasbena osnova kvas za plemenitje človekove duševnosti in gibalno za uveljavljanje mnogih njegovih potencialnih vrlin. Splošni kulturni pomen zato daleč presega jezik suhih števil, pa čeprav so tudi te takšne, da upravičeno porajajo naše zadovoljstvo.

V solskem letu 1964-65 je Glasbena Matica vzdrževala poleg osrednje šole v Trstu s 112 gojenci, še podružnice v Nabrežini s 26 gojenci, v Devinu s 13 gojenci, na Proseku s 15 gojenci, v Trebčah s 6 gojenci, v Gorici s 25 gojenci, v Standrežu z 8 gojenci in v Sovodnjah z 9 gojenci. Skupno je tako na Tržaškem obiskovalo glasbeni pouk na solah Glasbene Matice 172 gojencev, na Gorškem pa 42 gojencev.

Pretežno število gojencev se je posvetilo učenju klavirja in violine, nekateri pa tudi ostalim orkestralnim instrumentom: violi, čelo, kontrabas, flavti, oboi, klarinetu, lagotu, rogu, trobenti, poznavni in tolkalom. Z vidika dopolnjevanja solskega orkestra razmerje med števili gojencev za posamezne instrumente morda res ni najbolj ugodno, ker razen za klavir in violino zanimanja za ostale orkestralne instrumente za sedaj še ni takšno, kot bi bilo želeli, vendar pa so tudi med mladih mnogih orkestralnih instrumentov nekateri izjemni talenti, ki mnogo obetajo.

Po drugi strani pa je zanimivo, da je zlasti med podeželsko mladino zelo veliko zanimanje za pouk harmonike in kitare. Čeprav ta dva ljudska instrumenta ne spadata v okvir pedagoških priporočil šole, pa jima šola polaga

ga vendarle vso potrebno pozornost, prvič zato, ker sta odraz spontanosti teženj med mladino, drugič pa zato, ker je praksa pokazala, da so prav iz vrst harmonikarjev izšli nekateri odlični gojenci tudi za nekatere zelo iskane orkestralne instrumente. Pokazalo se je namreč, da je lahko tudi harmonika resna podlaga za glasbeno angažiranje mladih ljudi, vzporedno s to angažiranostjo pa tudi podlaga za perspektivno krepitev orkestralnega ansambla.

Poleg instrumentov so v solski program naših glasbenih šol vključeni tudi nekateri stranski predmeti, namenjeni predvsem za tiste gojence, ki se nameravajo resno posvetiti glasbenemu študiju. Tako se na glasbenih solah GM poučuje tudi teorija, solfeggio, zgodovina glasbe in nauk o instrumentih.

Uvajanje gojencev v orkestralni ansambel ni prepusteno spontanosti, temveč je sistematično. Gojenci višjih letnikov namreč obvezno sodelujejo v solskem orkestru, nastopajo pa tudi kot solisti s klasičnimi koncertnimi deli, primernimi svojemu stopnji in svojemu znanju. Nekateri letošnji nastopi orkestra in gojencev so potrdili pravilnost tega pedagoškega prirepa, ki daje gojencem možnost zasluženega za doživetja, po drugi strani pa razvija v njih, v glasbi prav tako kot v drugih vrstah udejstvovanja, potrebno samozavest in pogum.

V okviru glasbenih šol GM delujejo tudi številni mladinski pevski zbori, ki so prav v sedanjih sezonah znatno razširili obseg svojega udejstvovanja. Mladinski pevski zbori posvečajo Glasbene Matice še posebno pozornost, saj prav ti zbori pritegujejo na glasbeni dejavnosti vse tisto mladino, ki morda za instrumentalni pouk ne kaže posebnega zanimanja, ki pa ima vendarle smisel za glasbo, v mnogih primerih tudi velik pomen. Navajanje mladine na zborovsko petje pa ima neprecenljiv pomen tudi za bodočnost obstoja naših pevskih zborov, ki so prav sedaj v delikatni fazi pomlajevanja, brez katerega ni v nobeni panogi, zlasti pa še v glasbeni in pevski, nobene rožnate perspektive.

V okviru Glasbene Matice delujejo sedaj: mladinska zbor v

Podružnica šole Glasbene Matice v Devinu

Devinu-Nabrežini, ki sicer ločeno vodita pod vodstvom dveh pedagogov (Radovič v Devinu in Ambroz v Nabrežini), ki pa nastopata pod skupni mimenom «Kraški slavček» in štejeja skupno od 50 do 60 mladih pevcev; zbor na Opičinah pod vodstvom Nađe Zerkalove, ki šteje 35 pevcev; mestni zbor pod vodstvom Radoviča, ki šteje okrog 20 pevcev, ter zbor p.d. Prosek-Kontovelj, ki ga vodi Ota in ki šteje od 25 do 30 pevcev. V vseh zborih skupaj nastopa okrog 140 mladih pevcev, kar je vsekakor lepo število, ki bi lahko bilo še večje, če bi tudi naša osnovna šola polagala več pozornosti na zborovsko petje in če bi tudi šola sama bolj navajala mladino k sodelovanju pri mladinskih zborih Glasbene Matice.

Poleg mladinskih zborov ima Glasbena Matica tudi samostojen harmonikarski zbor, ki šteje 9 harmonikarjev in ki ga vodi prof. Svetko Grčić. Zbor se je lepo uveljavil na raznih zaključnih in drugih nastopih bodisi samostojno bodisi skupno z zbori.

Sola Glasbene Matice je v pravkar zaključen sezoni s svojimi gojenci, instrumentalisti, harmonikarji in pevskimi zbori predela 19 samostojnih solskih nastopov (3 v Trstu, 2 v Nabrežini, 3 v Devinu, 1 v Gorici, 1 v Standrežu in 1 v Sovodnjah), razen tega pa so posamezni gojenci in zbori nastopali tudi na prireditvah drugih ljudsko-prosvetnih organizacij in društev, tako na primer na Prešernovi proslavi SPZ, na osrednji proslavi SKGZ ob 20-letnici osvoboditve, na prireditvah rednih itd.

Pri vsem tem pa nikakor ne smemo prezreti dejstva, da slo ni vsa ta ogromna dejavnost šole Glasbene Matice na sicer strokovno in pedagoško sposobnih, toda vendarle na samo osmih rednih učnih močeh, ki so seveda zaradi tega močno preobremenjene. In če pedagog glasbene šole GM kljub temu z izredno zavzetostjo in požrtovalnostjo, pa tudi z očitnimi uspehi, opravljajo svoj pomemben posel, potem jim je treba dati dvakrat priznanje.

Posebej tudi se zato, ker se vsi izven svojega pedagoškega dela v solah udeležujejo tudi kot zborovodje novih ljudsko-prosvetnih zborov.

Posebno področje delovanja Glasbene Matice predstavlja njen orkester, ki ga z njemu lastno vnmno in navdušenjem vodi di-

rigent Oskar Kjuder. Orkester je zlasti v minuli sezoni kvantitativno in kvalitativno bistveno izpopolnil naše kulturno življenje, saj je priredil kar šest samostojnih koncertnih nastopov v Trstu (dva otvorenja v Kulturnem domu, tri koncerte operne glasbe v Kulturnem domu in en simfonični koncert skupno s solstvom violonistom Rokom Klopčičem), en samostojni koncert v Kopru ter dva koncerta za radijsko snemanje za radio Trst A in za radio Koper. Med 35 člani orkestra je 12 gojencev šole Glasbene Matice, nekaj absolventov GM in nekaj profesorjev šole GM, ostali pa so poklicni godbeniki, med katerimi prevladujejo Slovenci. Težko si lahko predstavljamo, kakšna si bila v prvem letu obstoja Kulturnega doma naša koncertna sezona brez orkestra GM. Morda bi imeli kakšno gostovanje iz Slovenije, toda prikrajšani bi bili za prijete občutek, da imamo v Trstu nekaj svojega, da imamo svoj orkestralni ansambel, ki v danih pogojih in zlasti sprico pomankanja zadostnega števila izključno slovenskih kvalitativnih godbenikov, predstavlja skorajda nekaj kvalitativno optimum z najlepšimi izrazi za kvalitativno rast, ki je pogojena v resnem delu glasbene šole same. Orkester je imel v svojem repertoarju standardna dela svetovne simfonične in operne literature, zlasti pa še dela italijanskih, slovenskih in domačih tržaških avtorjev.

Ko smo si tako ogledali vso raznolikost in bogato dejstvo in orkestra Glasbene Matice, ki bo v jeseni s posebno slavnostno prireditvijo praznovala 20-letnico svoje obnove, potem ko je fazizem nasilno prekinil njeno plodno delovanje, pa nikakor ne moremo mimo žalostne a resnične ugotovitve, da Glasbena Matica vse doslej, kljub pomembni vlogi, ki jo vrši ne samo med slovensko manjšino v Italiji, temveč v tržaškem glasbenem življenju sploh (koliko odličnih aktivnih tržaških godbenikov in orkestršev je v teh povojnih letih že izšlo iz nje-njih solskih vrst!) ni bila deležna pri pristojnih oblasteh ne samo primerne, temveč tudi najmanjše pozornosti, da o kakšni gnotni pomoči niti ne govorimo. Res je sicer, da so posamezne ugledne tržaške glasbene osebnosti že večkrat izrekle šoli naše Glasbene Matice svoje osebno priznanje in celo svoje začudenje nad uspehi, ki jih dosega s tako skrom-

JOŽE KOREN

(Nadaljevanje na 10. strani)

Za kvaliteto slovenskega zamejskega tiska

Mimo opletavlj tožba, da naš periodični tisk v Trstu nima dovolj kvalificiranih piscev, bi rad nanašal nekaj točk, ki naj sprožijo bolj poglobljena razmišljanja o tej problematiki. Problem so toliko težji, ker so specifični glede na položaj potrošnikov tega tiska in glede na namen našega časopisa. Tako v odnosu bralec-tisk kot tudi v stiku samem naletno na kup dilem, ki so vse prej kot lahko rešljive, a so največkrat zaoblete v konfliktu narodnost - ideologija.

Za osnovno nasprotje se je do sedaj reševalo v najboljšem primeru s kompromisarskim lovljenjem ravnotežja med enim in drugim. Največkrat pa se tega ni bilo. Enkrat politično ideološki razlogi popolnoma nadkriljujejo in izrabljajo narodnost, drugič spet postane narodnjakarstvo edino zvešljivo in samo sebi namen. Obično je jalovo, če ne škodljivo.

Za nas pride v poštev le ena resnica, en cilj: ohranitev naše narodne individualnosti. Ta smoter ni le domena politike, ampak je bitni, moralno etični pogoj za vsak individualni in prek njega pogoj za slovenstvo in slovenstvo sploh: je polna osebnost, živa in enovita po miselnosti in kulturi, lahko prispeva k napredku kateregakoli organizma. Poudariti bi pa, da narodnost ni le jezik, ki ga uporabljamo kot običajno sredstvo sporazumevanja, to je le nalepka, ki se da zlahka zamenjati. A vsebina, narodna fiziognomija posameznika je sestavljena iz številnih komponent, od racionalnih do čustvenih, od zavestnih do podzavestnih, od historičnih do ciljnih. Če se notranja skladnost v posamezniku porušil, imamo pred seboj bolnika, ki bo v breme tako politiki kot kulturi, pa tudi nekoliko širokopotezneji trgovini.

Če ohranitev naše narodne individualnosti ni le domena politike, kot sem prej dejal, nočem s tem reči, da se politike ne tiče. Politika naj narodnost dopolnjuje. Današnje spolitizirano življenje je nujen odraz silnic razvoja v svetu. Po eni strani težnja po čim večji ekonomski, državnih, kulturnih sklopih, po drugi strani pa vse večje povračanje človeka vase, borba, da ohrani vsak svoj osebnostni minimum. To dvoje, težnja po individualnosti in težnja po združevanju, se kaže tudi v procesu diferenciacije človeške družbe na narodnosti. In kakor je družina osnovna celica družbe, tako je narod osnovni organizem širšega združevanja na podlagi skupnih, tudi ideoloških interesov. Pri tem je važna ugotovitev: politika naj se posveča posamezniku kot subjektu, nikdar pa ne obratno.

A drugi problem je zavzetost publicistov in njihov resen pristop k obravnavanju temam. Dejaj bi, da je poštenih strokovnjakov in angažirano napisanih član-čkov v našem časopisju bore malo. Po eni strani izvira primitivizem v člankih od milobnega in sočustvujočega: «Saj ljudje ne bodo razumeli, če bom pisal pretežko, in tudi brali ne bodo kaj takega, ker so ekonom in se jim ne ljubi». Po drugi strani pa je temu vzrok podobna, toda moralno bolj bremena miselnost: «Saj bodo ljudje, preprosti kot so, tudi to pozili, kaj bi se mučili.» V obeh primerih je ta ozkornostno pogubno škodljiva; najmanj, kar lahko povzroči, je občutek majhnosti in breztežnosti

MARKO KRAVOS

(Nadaljevanje na 10. strani)

Jože Horvat — Jaki:

Ples 1965

Pravljica o jabolku

Ko sem bil še zelo mlad, sem bil prepričan, da sta mož in žena res dve polovici istega jabolka, ki se po dolgem iskanju širijo po lastni domovini, in tudi po tujem, končno le najdeta in združita v prvo celoto. Verjel sem tudi, da je vsem dana možnost, da najdemo svojo polovico, dasi mi ni bilo prav jasno, po katerih znamenjih ali značilnostih se lastna polovica neizmisljivo ločuje od drugih. Bil sem pač še zelo mlad in vse, kar je dišalo po pesniškem mitu, me je strastno privlačevalo. Ce pomislim na tisti čas, mi se zdaj silijo solze v oči in se bradko vzrožem. Skrivsi seveda, da me otroka ne vidi in prisilita, da jima razodene resnico. Nočem namreč prikrajšati otrok za edini resnični vir poezije, ki ga nudijo življenje. Za duševno zdravje je včasih boljše živeti v zmoti kot v krutji ljudi stvarnosti.

Prav o tem sva se sinoči pogovarjala z ženo, ko sem v svoje velično začudenje odkril, da še vedno verjame v pravljico o jabolku. «Bodi pametna,» sem ji rekel, «kako je mogoče, da bi človek našel svojo polovico jabolka skoraj vedno v svojem kraju, včasih celo v svoji ulici, medtem ko je na svetu tri milijarde ljudi? Ze samo statistično je to absurd».

Zena je mirko pogledala in zelo hladno odgovorila: «Naj to razumem tako, da bi ti vsaka ženska prišla prav?»

Skusil sem jo potolažiti: «Veš, dragica, zelo možno je, da ljubi bog skrbno pazi, da se polovice preveč ne zamešajo. Najbrž strazi vse polovice enake vrste in en kup, da bi nekako olajšal iskanje in srečno združenje. En kupček v Trst, en kupček v Ljubljano, en kupček v Leopoldville in tako dalje. Dopustiti pa mi moraš, da se polovice včasih lahko tudi zamešajo. Vzemimo, da pade ena v Dar-es-Salaam in njeno dopolnilo v Mačkovelj. Kaj v tem primeru? Kako naj polovica iz Mačkovelja ve, da mora usmeriti svoje iskanje v Dar-es-Salaam? Zeni moja logika, dasi brezhibna, ni bila všeč. Ko je spregovorila, je bil njen glas napadalen: «Poživigam se na tvojo logiko! Kar razumem, je sato to, da me nisi nikoli ljubil. Zakaj si me potem vzel, če nisem bila tvoja idealna polovica? Zakaj nisi šel rajši v Leopoldville ali v Dar-es-Salaam? Priznal si končno, da bi s kako drugo žensko prav tako dobro živel kot z menoj. Sam te bodi!»

Njena romantična navezanost na pravljico o jabolku me je resnično ganila in žal mi je bilo, da sem sploh načel to vprašanje.

«Veš,» sem ji rekel, «zakonska sreča po mojem ni odvisna izključno od združitve dveh polovic istega jabolka. Odvisna je predvsem od medsebojnega razumevanja in spoštovanja in to je vedno bilo med nama. Go-reda ljubezen ne more trajati večno. Sicer pa, sem zaključil, ne moremo apriori izključiti možnosti, da sva dejansko dve polovici istega jabolka. Vse se lahko zgodi na tem svetu. Verjetnostni račun... Ni me pustila končati. Stekla je v spalnico in zaloputnila vrata za seboj.

Prav res je, da nam vsa poezija prihaja od žensk. Mlade ali stare, lepe ali grde, vse verjamejo v pravljico o jabolku in samo to še drži svet pokonci. Škoda, da se mi možki tega vedno ne zavdamo.

NAIVNEŽ

POLEMIKA O FILMSKI CENZURI

Ali so za nemoralne filme odgovorne igralke ali režiserji?

Stališča raznih režiserjev in igralk do poplave filmov «sexy» in do političnih spekulacij

Filmska cenzura je skoraj povzročila razbitje levega centra in s tem padec vlade, ker so demokristjani glasovali za popravek, ki je bil v nasprotju z zakonom, katerega je predložil vladi minister za prireditve in sport socialist Corona in ki ga je vlada tudi odobrila. Zato je nameraval minister odstopiti, a so ga za sedaj njegovi strankini tovariši preprečili, da se je tej nameri odrekal. Isti dan pa, ko je šel minister Corona iz parlamenta s pismom o odstopu v aktovki, je šla v sodno palačo znana igralka Virna Lisi. Oba dogodka sta med seboj, čeprav se to čudno zdi, povezana. Polemika o nemoralnih filmih, ki se širi po deželi, je imela svoj odmev na sodišču in v parlamentu ter je ogrozila celo obstoj vlade. Zato je marsikdo pikro pripomnil, da bo vlada padla zaradi Lolobrigidinih nog ali zaradi obilnih prsi Sophie Loren.

«Pekleni stroj», ki bi se bil kmalu razpočil pod ministrskimi stolci, je člen 5 zakona o kinematografiji. Ta zakon so pripravili z nešteti političnimi kompromisi in se tiče pogovora, pod katerimi ima film italijanske proizvodnje pravico do državne podpore. Vladno besedilo, ki ga je

pripravil minister, se je omejevalo na tehnične in umetniške zahteve. Toda vlada ni dovolj računala s Katoliško akcijo, ki je šla v napad in je odločno zahtevala, da se mora izključiti pri uživanju podpore vsi tisti filmi, ki so nevarni za moralno in za družbo. Res da so demokristjani prevzeli obveznost, da bodo sprejeli besedilo zakona, kot ga je sestavil minister Corona, toda med njimi se vedno najde v parlamentu kakšen vnet petelinček, ki se ne pokori strankini disciplini in ki s svojim slabim vzgledom potegne za seboj tudi druge poslance. Tokrat je bil ta srboritez poslanec Greggi, ki ima kar tri doktorate (taksim pravijo pri nas «drdrdr»), kar pač pomeni, da je zelo častihlepen. Predložil je popravek zakona, ki je dobil večino v parlamentu 219 proti 195 glasovom, kar je spravilo vse tri laične stranke vladne večine v hudo zadrego.

Zato je postala bitka o goloti in o lepih nogah filmskih igralk politična bitka. Smisel te bitke pa ni v lepem nogah, ker se za tem skrivajo drugi računi. Vsi se namreč dobro spominjajo, da so marsikdaj demokristjani in razni svetohlinci nastopili proti kakemu filmu, ki je imel kakšen malec

drzen prizor, večinoma iz političnih razlogov. Mnogim je bil svoj čas v napotje znani film Francesca Rossija «I magliari», ker je odkrival določeno plat italijanskega družbenega življenja. No, ker niso vedeli drugače, so ga hoteli prepovedati, ker je bil v njem prizor z dekletom v nočnem lokal, ki je bilo slečno tako, kakor so slečna dekleta v takšnih lokalih. Toda takšnih filmov je bilo nešteto: če so bili samo zgolj vesele ravne, niso motili vnetih cenzorjev.

Po drugi strani pa je treba tudi priznati, da je nastala prava poplava filmov s cenenimi učinki, kar priča o zelo slatemu okusu občinstva. Razni filmski podjetniki ugotavljajo, da občutek množice in jih hoče obrniti svoji trgovini s filmi v prid. Zato je res preveč golote na filmskih platnih. Spominimo se le filma «Le bambole», kjer je zlasti Lolobrigida pomnjanje umetniškega daru nadomeščala s svojimi telesnimi (že nekoliko postanimi) čari. Zaradi tega se bo morala skupno z Virno Lisi (ki je bila nekoč silno nežna in srmačljiva) zagovarjati pred sodiščem zaradi kršitve člena 523 kazenskega zakonika, ki govori o «pokolih dejanjih». Kazen za kršitve tega člena predvideva od treh mesecev do treh let zapora. Toda to je le ena epizoda v splošni polemiki, v kateri obtožujejo italijansko kinematografijo, da drsi nasproti pornografiji.

Svede ne gre za vso kinematografijo, marveč le za filme, ki naj pritegnejo v kinematografe čimveč kalinov, to je za filme, ki jim pravijo «film cassetta». Proti obtoževanju vse italijanske kinematografije sta močno reagirala zlasti Fellini in De Sica.

Spregovorila je tudi dolgočrka Schiaffino, ki je tudi bolj bogata s telesnimi kot z umetniškimi čari. Rekla je, da se lahko ta polemika spreizve tako, da bo v škodo tistim, ki zagovarjajo strogo moralno. Po njenem mnenju ni samo kinematografija odgovorna za navedeno propadanje italijanskega ljudstva. Ti filmi so le posledica tega propadanja. Kakor je nemoralna vplivala na določene ljudi, tako se odraža tudi v nekaterih filmih. Zato se ne sme govoriti o splošni nemoralni filmu.

Rossana Podestà pravi, da so s polemiko pritegnili pozornost ljudi na vprašanje spolnosti, ki ga prej ni bilo. Tako se dogaja, da res nihče več ne

pogleda na plaži žensk v bikiniju, medtem ko na Siciliji rdeči požirajo z očmi meče žensk, ki so sicer zelo pokrite. Giorgio Moll pravi, da je bila dve leti v Ameriki in da obstaja tam prava psihoza spolnosti, s katero so Američani naravnost obsedeni. Doslej ni bilo tega v Italiji. Za pojem spolnosti uporabljajo zdaj celo vrsto tujih imen od «sexy», do «sex-appeal». Po mnenju Scille Gabel ne služi polemika drugemu, kot da se več radovednost v zvezi z nekaterimi malo vrednimi filmi. Zato je postala «moralna» gonja proti tem filmom pravzaprav velika reklama, ki priteguje občinstvo. Seveda je vse, kar je prepovedano, vedno pritegovalo ljudi. Če ne bi bilo toliko hrupa, bi namreč marsikak takšen film kmalu šel v pozabo. Mastrolanni pravi, da se ljudje še najbolj hitro naveličajo pornografije. Če ne bi bilo polemike, bi se vir teh filmov kmalu posušil. Istega mnenja je Rossana Brazzi. Po njenem mnenju ne zanimajo več filmi, v katerih se umetnice slačijo, niti šestnajstletnikov.

Claudia Cardinale, ki se zadnje čase tudi rada slači, pravi, da je to kampanja pričakovala. Po njenem mnenju je bilo v zadnjih časih preveč drznih filmov. Claudia pravi, da je imela največ zadoščanja v filmih, v katerih je bila najbolj oblečena, kot n. pr. «La ragazza di Bube». Claudia priznava, da je pretiravala s slačenjem, da pa ne bo nikoli pristala na to, da bi se slekla do golera. Po njenem mnenju je treba temu erotičnemu valu postaviti jez.

Važen argument pri tem je, koliko so igralke odgovorne za nemoralnost takšnega filma. Lolo in Virna Lisi pravi, da je krivda režiserja, ki ustvarja film. Film «Bambole» je bil zamišljen kot satira. Celo halja, ki je odkrivala Lolobrigidin popek, je bila samo karikatura zvezdnosti igralke.

Virna Lisi pravi, da igralke nikoli ne vedo, kako bodo režiserji porabili kak prizor, saj ga tudi do dvajsetkrat ponavljajo. Tudi Brazzi pravi, da se ne more krivda naprtiti igralcem; istega mnenja je Mastrolanni. V obrambo igralke je spregovorila tudi Eleonora Rossi Drago. Tudi režiser Fellini ne prti krivde igralcem. Če jih bodo obsodili, pojde za pretiravanje sodišča.

Dino Risi, ki je režiral «Bambole», pa noče sprejeti nase odgovornosti za igralke. On

pravi, da dobro poznajo scenarji in ga vedno odobrijo. Če se ne strinjajo s kakšnim prizorom, lahko ugovarjajo. Kako so mnenja deljena se vidi iz tega, da daje Giovanna Ralli prav režiserju. Tudi Rossana Schiaffino pravi, da lahko igralka zavrne scene, ki niso moralne.

Kot vidimo, so mnenja igralk in režiserjev različna in mnogo je odvisno tudi od tega, če se je kaka igralka že uveljavila. Katherine Spaak se je uveljavila in dobiva danes 70 milijonov za film samo zato, ker se je pokorno slačila. Tudi Nemke Ursule Andress ne moti slačenje, morda zato, ker je vzgojena po nemško, saj je v Nemčiji mnogo nudistov. Giorgio Moll pravi, da so igralke na splošno lepe ženske ter da nagota lepe ženske sploh ni nemoralna.

Sandra Milo, ki je iz socialistične družine, pravi da ne gre samo za moralno marveč tudi za politiko. Z izgovorom o zaščiti morale se ne sme priti hotapiti v zakon o kinematografiji popravek, ki oo v resnici vpeljal vanj politično cenzuro. Morda je ravno v tem bistvo vprašanja.

Prizor iz filma «Le bambole», v katerem nastopata Virna Lisi in Nino Manfredi

ZANIMIVI PODATKI O TURIZMU

V Franciji sprejemajo turiste z rožami in steklenicami parfuma

Kljub temu bo imela letos Francija v turizmu primanjkljaj - Najbolj cenena Grčija, najdražja Francija

Z rožo v roki je francoski minister za turizem Pierre Dumas v ponedeljek, 17. maja pričakal na letališču Orly ameriške turiste, ki so se pripeljali v Francijo z letali. Vsaki Američani je izrekel dobrodošlico na francoskih tleh, izročil rožo, knjižico z informacijami o Franciji in stekleničko parfuma.

Ta «operacija zapeljivanja» se nadaljuje do oktobra, toda ministrstvo za turizem ne bo sprejelo nobenega turistov, ki ne bodo imeli v roki rože, knjižice in stekleničke parfuma.

Komisar za turizem Roger Prain je izjavil novinarjem, da ostanejo tuji povprečno 8 dni v Franciji, Francozi pa 9 dni v tujini. Zato postaja francoska turistična bilanca pasivna, medtem ko je bila že pet let aktivna. Leto 1960 so tuji turisti porabili v Franciji več kot Francozi v tujini in prebričevali deviz je znašal eno milijardo in 18 milijonov novih frankov. Lani je znašal prebričeval samo še 400 milijonov. Letos pa bo turistična bilanca pasivna. Če ne bodo ničesar storili, da se položaj popravi, bo znašal primanjkljaj 1.197.000 milijard frankov.

V Parizu se je sestalo 350 specialistov, katerim so prebrali dve poročili o položaju. Ti poročili kažeta, da se bo število Francozov, ki pojejo na dopuste čez mejo, bolj večalo, kot število tujih turistov, ki bodo prihajali v Francijo. Za to sta dva vzroka: potreba po spremembi, zaradi katere potrebna sponzorirajo. Najprej so se ljudje zagnali na italijanske plaže, nato na španske; sedaj pa se je močno povečalo število potovanj v države vzhodne Evrope. V Grčiji, Jugoslaviji, Turčiji in Izraelu se je število nemških, švedskih, belgijskih in nizozemskih turistov v 10 letih popetilo. Američani in Evropejci vedno bolj iščejo določen eksotizem, ki zadovoljuje njihov način življenja. Lepak, ki ponazarja pokrito žensko z minaratom v ozadju, je velika vaba za potovanje. Po drugi strani pa pomeni takšna propaganda nečasten korak nazaj za državo, ki so se rešile kolonializma. Zato te države raje prikazujejo nove elektrarne in jezove ter tovarne. Morda je s trgovskega stališča to tudi zmota, kajti mnogo turistov še dandanes išče mlino v Holandiji in štorke v Alžiriji. Tudi če se mlinška koleša ne vrtno več in če so postale štorke zelo redke.

Ta strast za novo odkritja gre tudi v korist zvoznikov državam, ki so zadnja leta spre-

jeli vedno večje število turistov. Po podatkih mednarodne zveze turističnih organizacij pa se «železna zavesa» ne odgrinja samo v eno smer. Lani je obiskalo Madžarsko 1 milijon 400.000 tujcev, medtem ko je oddlo na tuje milijon Madžarov. Toda statistike ne ločijo med uradnimi in trgovskimi potovanji ter dopusti. Poleg tega je na svetu tudi vedno več mednarodnih kongresov, ki omogočajo potovanja številnim osebam. Te osebe pa peljejo s seboj tudi svojo ženo. Tako so na primer za mednarodnega kongresa reklame v Parizu imeli poseben program «za dame».

Če je bil ta razvoj olajšan s hitrimi potovanji z letali, pa ni treba pozabiti, da je zelo veliko razširjenje avtomobilov omogočilo tudi bolj skromnim ljudem večje število dopustov v tujini in celo kratkih dopustov ob koncu tedna.

V Franciji bo na deželi v marsikaki vasi več mestnih gostov kot domačinov. Gorski kraji se spreminjajo v poletna in zimska turistična središča. Hribovcem in kmetje bodo postali smučarski učitelji in hotelirji. Okoli velikih mest bo

do postali opuščeni kmečki domovi, ki trumoma zapuščajo ob sobotah mesta. Tudi v malih vaseh, oddaljenih kakih 200 kilometrov od Pariza, je danes ob sobotah in nedeljah velik življenjski in gostilniški spreminjanje v restavracije in hotele. Tu dobe turisti prav tako okusne specialitete kakor v najbolj izbranih pariških restavracijah. Pa tudi vaške trgovine se lahko s svojim blagom kosajo z mestnimi.

Medtem ko meščani drvijo na deželo za kisikom, pa se nadaljuje veliki selitveni val kmetov v mesta. Na dopuste pa hodijo največ meščani. Skupno število dopustnih dni se je v Franciji v treh letih zvišalo za 28 odstotkov, kar je v popolnem sorazmerju s povečanim številom prebivalcev v velikih mestih. Ko se bo leta 1970 število prebivalcev v mestih še bolj povečalo, pojde 60 Francozov na vsakih 100 na počitnice. Tudi vrsta počitnic, ki si jo sedaj lahko privoščijo le veliki bogataši, se bo močno razvila. Lov na zver v Afriki in športni ribolov se bosta še bolj razširila. Določeni uradniki bodo varčevali

več let, da si lahko privoščijo kakšno križarjenje v oddaljene dežele.

Vedno več ljudi si bo lahko privoščilo razkošje francoske riviere, španske «Costa brava» ali celo piramide in Akropolis. Vedno več turistov bo odhajalo tudi v «turistična naselja», campinge, na potovanja z letali in ladjami itd. V velikem tekmovalstvu za pridobivanje turistov se bo Francija znašla med zaostaliimi državami z nezadostno hotelsko mrežo in opremo, z najvišjimi cenami v Evropi. Če ne bodo napeli Francozi vseh sil, da se te pomankljivosti odpravijo: rože, ki jih ponuja minister Dumas, ne morejo prikriti trnov francoskega turizma.

Francija je namreč najdražja dežela v Evropi, kar se turizmu tiče. Italija je po dragnji na 2. mestu pred Švicco, ki je cenejša in je na petem mestu. Španija, ki je bila še pred nekaj leti zelo cenena, je po cenah na devetem mestu, za njo pridejo Jugoslavija, Avstrija in Grčija. Torej so turistične storitve najbolj poceni ravno v Grčiji, ki nudi obilo spomenikov in umetnin iz preteklosti, a tudi obilo muh.

HOROSKOP

Veljaven od 20. do 25. junija

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Preživljate tedni, ki prinašajo nekaj negotovosti v vaše čustvene odnose. Zapletli se boste v spor z osebam, zaradi katerih boste izgubili mnogo časa. Obilo dogodivščin boste imeli s prijatelji in navezali boste nove stike.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Videli boste drage osebe, s katerimi se niste že dolgo srečali. V čustvenem življenju bo vladalo popolno skladnost. Položaj družini bo še vedno ugoden. Imeli boste tudi neko zadoščanje v zvezi s stanovanjem.

DVOJICA (od 21. 5. do 20. 6.) Čustvena skladnost se bo nekam težko vzpostavila in bo terjala od vas nekoliko žrtvovanja. S prijatelji in z znanci boste zelo pozorni in skušate odpraviti nesporazume. Teden je ugoden za ureditev gospodarskih zadev.

RAK (od 21. 6. do 20. 7.) Čustva se bodo ustalila in z ljubljeno osebo bo vladalo popolno soglasje. Srečna bodo tudi nova srečanja za osebe, ki so še same. S sorodniki in stari prijatelji bodo nastali mali spori. Na delu vse dobro.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Če boste čustveni odnosi ta teden pod nevturalnim vplivom zvezd, pa bo prinesel do zanimive dogodivščine v zvezi z osebam, ki ste jih spoznali v čudnih okoliščinah. Perspektive so zelo ugodne za flirtanje.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Če boste, da boste čustveni odnosi prirščni, morate vsaj malo zadržati in se mižati na eno oko. Ni vam smetelo biti preveč zahtevni. Ti dnevi so ugodni za srečanja s prijatelji in za družabno življenje. Vse dobro na delu.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Zaradi razvnanja in besed ljubljene osebe boste doživeli neka ma razočaranja in se boste z njo tudi malo spili. Za nekatere bodo nastali spori zaradi spletkarjenja drugih oseb. V odnosih s prijatelji boste doživeli odkritja.

SKORPION (od 24. 10. do 21. 11.) Med poročenimi ali zaljubljenimi osebami lahko nastane velika soglasje. Obstajajo izvrstne perspektive za vaše odločitve, če se niste vezali. Tudi s sorodniki in prijatelji bo vladalo popolno soglasje.

STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) Imeli boste priliko navezati stike z osebam, ki bodo zelo nežnih čustev. Z novimi simpatijami boste optimistični in dobre volje ter ne kažite razburjenosti. V družini se lahko rešijo spori le s potrpljenjem.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1. 1966.) Namesto da bi se zapirali vase, sprejmite z navdušenjem predloge, ki vam jih daje oseba, ki vas ima rada. Potrebni ste družini, toplih čustev in razumevanja. Otroci ali mladi sorodniki lahko povzročijo hude skrbi.

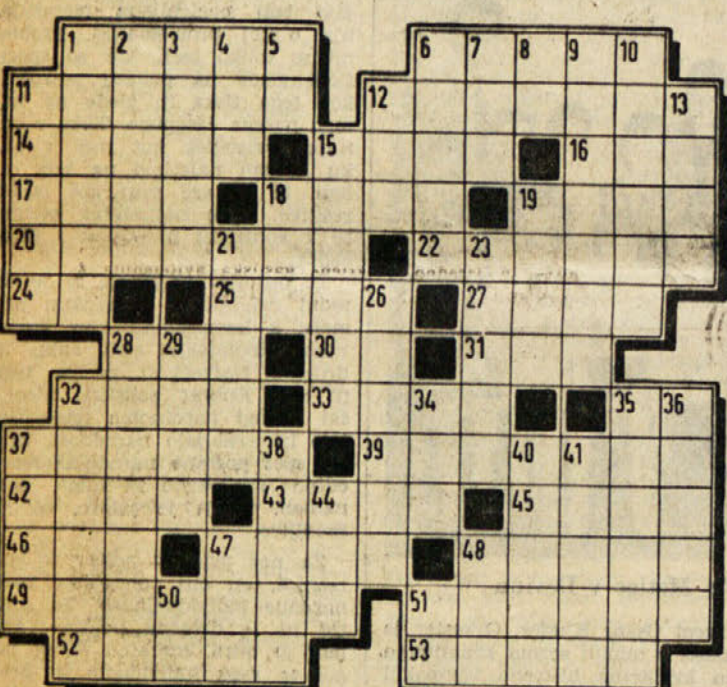

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Zanimajte se malo bolj za vprašanja oseb, ki vas imajo rada. Poglejte malo okrog sebe, kajti neka drava oseba potrebuje vaših nasvetov in vaše podpore. S prijatelji boste bolj velkodušni.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Pazite, da se vaši problemi ne vrtno v čustveno življenje in va ne zagnajo. Prijatelji vas bodo odvrnili in imeli boste večji obisk in vstaj tujine. Na delu si boste nabrali zelo koristne izkušnje.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. listnato drevje s široko krošnjo, 6. vstopnica, 11. gibanje potnikov, prevoznik sredstev ipd., 12. največji francoski komediograf («Tartuffe»), 14. učitelj govorništvu, 15. po vojni umrli tržaški slikar (Albert), 16. varuh ognjišča pri starih Rimljanih, 17. reka med Mongolijo in SZ, 18. vodna rastlina, 19. žensko ime, 20. skupina političnih somišljenikov, 22. branjevec, 24. tuj dvojeznik, 25. ognjenik na Siciliji, 27. paket, zavitek, 28. zabavišče v večjem mestu, 30. veznik, 31. nekdanji kraljevi namestnik na Hrvaškem, 32. živeo, 33. barva igralnih kart, 35. veletoč v Sibiriji, 37. glavno mesto Hercegovine, 39. soli solitne kisline, 42. posoda za pepel umrlega, 43. žara, 43. plošča na vrhu antičnih stebrov, 45. vstaja, punt, 46. vzdevke, naziv, 47. navedba lastnosti, 48. pasma lovskih psov, 49. na raznju pečen kos mesa, 51. pretrgano glasno pevec, 52. veletoč v zahodni Afriki, 53. orientalski asket in čarovnik.

NAVPIČNO: 1. posoda za grozje, 2. del elektromotorja, 3. rimska naselbina na ozemlju današnje Ljubljane, 4. vrsta orja, 5. slovenski tehnik za razvedrilo, 6. element hoje, 7. izumirala ptica severnih morij, 8. avtomobilska oznaka Reke, 9. moški kip kot steber, 10. najvišja gora v Turčiji, 11. vrsta žita, 12. kretanja, 13. državna blagajna, 15. sardeli podobna morska riba, 18. uradni spis, 19. mati, 21. rimski cesar, ki je adoptiral Trajana, 23. samodelni stroj, avtomat, 28. sladkok južni sad, 28. srdčasti, 29. mesto v južnem Epiru, 32. ime ameriškega pisatelja Mailerja, 34. hišni glas, 35. ime hrvaškega književnika Keršovanija, 36. grajski sluga, 37. angleški pisatelj kriminalnih romanov (John), 38. borilni meč, 40. prvi znani ruski vladar, 41. indijanski plemo v severni Ameriki, 44. vozniška potrebščina, 47. del voza, 48. mesto v Piemontu južno od Turina, 50. avtomobilska oznaka Nove Gradiške, 51. različna soglasnika.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. aplan, 7. daktil, 13. krater, 14. tovarna, 15. ravel, 16. pison, 17. TS, 18. otok, 19. Simon, 20. mik, 21. mir, 22. strok, 23. gume, 24. AK, 25. stolk, 26. dolar, 27. Taškent, 29. ion, 30. pipe, 31. alpinet, 34. obala, 36. mrlič, 37. Ma, 38. pila, 39. Lo-

pes, 40. lej, 41. Roa, 42. tesar, 43. Kern, 44. ol, 45. zahod, 46. Tasso, 47. Dolinar, 48. Markos, 50. Agadir, 51. atlant.

NAVPIČNO: 1. listnato drevje s široko krošnjo, 6. vstopnica, 11. gibanje potnikov, prevoznik sredstev ipd., 12. največji francoski komediograf («Tartuffe»), 14. učitelj govorništvu, 15. po vojni umrli tržaški slikar (Albert), 16. varuh ognjišča pri starih Rimljanih, 17. reka med Mongolijo in SZ, 18. vodna rastlina, 19. žensko ime, 20. skupina političnih somišljenikov, 22. branjevec, 24. tuj dvojeznik, 25. ognjenik na Siciliji, 27. paket, zavitek, 28. zabavišče v večjem mestu, 30. veznik, 31. nekdanji kraljevi namestnik na Hrvaškem, 32. živeo, 33. barva igralnih kart, 35. veletoč v Sibiriji, 37. glavno mesto Hercegovine, 39. soli solitne kisline, 42. posoda za pepel umrlega, 43. žara, 43. plošča na vrhu antičnih stebrov, 45. vstaja, punt, 46. vzdevke, naziv, 47. navedba lastnosti, 48. pasma lovskih psov, 49. na raznju pečen kos mesa, 51. pretrgano glasno pevec, 52. veletoč v zahodni Afriki, 53. orientalski asket in čarovnik.

NAVPIČNO: 1. posoda za grozje, 2. del elektromotorja, 3. rimska naselbina na ozemlju današnje Ljubljane, 4. vrsta orja, 5. slovenski tehnik za razvedrilo, 6. element hoje, 7. izumirala ptica severnih morij, 8. avtomobilska oznaka Reke, 9. moški kip kot steber, 10. najvišja gora v Turčiji, 11. vrsta žita, 12. kretanja, 13. državna blagajna, 15. sardeli podobna morska riba, 18. uradni spis, 19. mati, 21. rimski cesar, ki je adoptiral Trajana, 23. samodelni stroj, avtomat, 28. sladkok južni sad, 28. srdčasti, 29. mesto v južnem Epiru, 32. ime ameriškega pisatelja Mailerja, 34. hišni glas, 35. ime hrvaškega književnika Keršovanija, 36. grajski sluga, 37. angleški pisatelj kriminalnih romanov (John), 38. borilni meč, 40. prvi znani ruski vladar, 41. indijanski plemo v severni Ameriki, 44. vozniška potrebščina, 47. del voza, 48. mesto v Piemontu južno od Turina, 50. avtomobilska oznaka Nove Gradiške, 51. različna soglasnika.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. aplan, 7. daktil, 13. krater, 14. tovarna, 15. ravel, 16. pison, 17. TS, 18. otok, 19. Simon, 20. mik, 21. mir, 22. strok, 23. gume, 24. AK, 25. stolk, 26. dolar, 27. Taškent, 29. ion, 30. pipe, 31. alpinet, 34. obala, 36. mrlič, 37. Ma, 38. pila, 39. Lo-

pes, 40. lej, 41. Roa, 42. tesar, 43. Kern, 44. ol, 45. zahod, 46. Tasso, 47. Dolinar, 48. Markos, 50. Agadir, 51. atlant.

NAVPIČNO: 1. posoda za grozje, 2. del elektromotorja, 3. rimska naselbina na ozemlju današnje Ljubljane, 4. vrsta orja, 5. slovenski tehnik za razvedrilo, 6. element hoje, 7. izumirala ptica severnih morij, 8. avtomobilska oznaka Reke, 9. moški kip kot steber, 10. najvišja gora v Turčiji, 11. vrsta žita, 12. kretanja, 13. državna blagajna, 15. sardeli podobna morska riba, 18. uradni spis, 19. mati, 21. rimski cesar, ki je adoptiral Trajana, 23. samodelni stroj, avtomat, 28. sladkok južni sad, 28. srdčasti, 29. mesto v južnem Epiru, 32. ime ameriškega pisatelja Mailerja, 34. hišni glas, 35. ime hrvaškega književnika Keršovanija, 36. grajski sluga, 37. angleški pisatelj kriminalnih romanov (John), 38. borilni meč, 40. prvi znani ruski vladar, 41. indijanski plemo v severni Ameriki, 44. vozniška potrebščina, 47. del voza, 48. mesto v Piemontu južno od Turina, 50. avtomobilska oznaka Nove Gradiške, 51. različna soglasnika.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. aplan, 7. daktil, 13. krater, 14. tovarna, 15. ravel, 16. pison, 17. TS, 18. otok, 19. Simon, 20. mik, 21. mir, 22. strok, 23. gume, 24. AK, 25. stolk, 26. dolar, 27. Taškent, 29. ion, 30. pipe, 31. alpinet, 34. obala, 36. mrlič, 37. Ma, 38. pila, 39. Lo-

pes, 40. lej, 41. Roa, 42. tesar, 43. Kern, 44. ol, 45. zahod, 46. Tasso, 47. Dolinar, 48. Markos, 50. Agadir, 51. atlant.

NAVPIČNO: 1. posoda za grozje, 2. del elektromotorja, 3. rimska naselbina na ozemlju današnje Ljubljane, 4. vrsta orja, 5. slovenski tehnik za razvedrilo, 6. element hoje, 7. izumirala ptica severnih morij, 8. avtomobilska oznaka Reke, 9. moški kip kot steber, 10. najvišja gora v Turčiji, 11. vrsta žita, 12. kretanja, 13. državna blagajna, 15. sardeli podobna morska riba, 18. uradni spis, 19. mati, 21. rimski cesar, ki je adoptiral Trajana, 23. samodelni stroj, avtomat, 28. sladkok južni sad, 28. srdčasti, 29. mesto v južnem Epiru, 32. ime ameriškega pisatelja Mailerja, 34. hišni glas, 35. ime hrvaškega književnika Keršovanija, 36. grajski sluga, 37. angleški pisatelj kriminalnih romanov (John), 38. borilni meč, 40. prvi znani ruski vladar, 41. indijanski plemo v severni Ameriki, 44. vozniška potrebščina, 47. del voza, 48. mesto v Piemontu južno od Turina, 50. avtomobilska oznaka Nove Gradiške, 51. različna soglasnika.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. aplan, 7. daktil, 13. krater, 14. tovarna, 15. ravel, 16. pison, 17. TS, 18. otok, 19. Simon, 20. mik, 21. mir, 22. strok, 23. gume, 24. AK, 25. stolk, 26. dolar, 27. Taškent, 29. ion, 30. pipe, 31. alpinet, 34. obala, 36. mrlič, 37. Ma, 38. pila, 39. Lo-

pes, 40. lej, 41. Roa, 42. tesar, 43. Kern, 44. ol, 45. zahod, 46. Tasso, 47. Dolinar, 48. Markos, 50. Agadir, 51. atlant.

SLOVENIJA LES

PODJETJE ZA IZVOZ-UIVOZ
NOTRANJI TRG LESA
IN LESNIH IZDELKOV

LJUBLJANA, Beethovnova 11
telefoni 23931-9
telex: 03112, 03138

NAJVEČJE SLOVENSKO PODJETJE ZA IZVOZ-UIVOZ LESA IN LESNIH IZDELKOV

IZVAZAMO: Mehak in trd les, zaboje gozdne proizvode, vezane, paneli in lesovinske plošče, parkete, stavbno pohištvo, lesene hiše, lesno galarterijo, športne izdelke, stole iz upojenega lesa, pisarniško, fino in serijsko pohištvo

Oglejte si naše proizvode na tržaškem velesejmu

★ ★ LESNI PAVILJON ★ ★

NOVA TRGOVSKA HIŠA VELEBLAGOVNICE

nama

v LJUBLJANI, na Titovi cesti (nasproti pošte)

sest prodajnih etaž
10.000 artiklov za dom - družino - gospodinjstvo - sport - letovanje itd.

V II. nadstropju velika izbira
USNJE KONFERCIJE: plašči - kostumi - suknjiči - jo-pice itd.

V pritličju
USNJE GALANTERIJA: torbice - korčki - potovalke - denarice - rokavice - pasovi itd.

Obiščite tudi naši poslovalnici

TRIMOSTOVJE - Wolfova ulica št. 6

ELITA - Čopova ulica št. 7

20% popusta pri nakupu s tujo valuto

INDUPLATI **JARŠE**

se priporoča s svojimi izdelki:

TKANINE ZA ŽENSKO OB-
LEKE, ZAVESE IN PREGRI-
NJALA, PRTI IN PRITICI
IZ LANU IN SINTETIKE.
VELIKA IZBIRA ŠOTOROV
IN PLATNENINH GARAZ.

p. Domžale - Slovenija

OBIŠČITE NAŠO SPECIALIZIRANO TRGOVINO B A L A V SREDIŠČU
LJUBLJANE. - PRI PLAČILU V LIRAH DAJEMO 20 ODS. POPUSTA.

Tehno-ImpeX

POSLOVNO ZDRUŽENJE

LJUBLJANA

BEETHOVNOVA 12 - Poštni predal 194-IV

TEHNO-IMPEX

POSLOVNO ZDRUŽENJE

IZVOZ IN UIVOZ

Razstavljamo
na tržaškem velesejmu
Jugoslovanski paviljon

Mednarodno avtoprevoznitvo
in špedicija GIUSEPPE TREU

TRBIZ - podružnica v Gorici:

Gorizia: Via Cravos 13 - Tel. 57-91, 57-92, 57-93

Milano: Via Vignatilla, tel. 31-034, tel. 6457-241/242/243

Pontebba: Tel. 25, Scalo bestiari, tel. 150

Roma: Via Pasiello 24, tel. 864-797, telex 61194

Tarvisio: Centrale, Tel. 61-351/352/353

Trieste: Ufficio Via Udine 41, tel. 61-220 - 29-367, telex: Treu

46034, Trieste, magazzino: Punto franco vecchio, tel. 68-595

Udine: Viale Ungheria 90, tel. 53-644 - 56-893, C.C.I.A. Udine 603355

C.C.P. 24/15250, telegraf. Treusped - Arnoldstein: Tel. (04255)

105-244-199, telex. 04/553

Leibnitz (STMK): Tel. (03452) 84, telex 03/411 - Lienz (Ostti-rol): Hauptplatz 3, tel. (04852) 2480, Rosenbach: Tel. (04253)

228, Sillian (Osttirol): Tel. (04856) 328, Postfach 14 - Spiel-
feld (Stmk): Tel. 21 - Thörl Maglern: Strassengrenze: Tel. (04255) 111 - Thörl Maglern: Bahnhof, tel. (04255) 134 -
Arnbach (Passo Drava): Strassengrenze, tel. (04856) 342, te-
legr.: Treusped.

F
R
A
T
E
L
L
I

NASCIMBEN

IMPORT EXPORT

NADOMESTNI DELI ZA AVTOMOBILE

TRST, Ul. Coroneo št. 39, t. 24-955

AVTOMOTOR - CO.RA. - Trieste

Nudi vam preko skladišča v prosti luki carinski coni Luka Koper - nadomestne dele in okrasne predmete za italijanske, francoske in nemške avtomobile, varnostne ključavnice in drugo. Minimalno naročilo \$ 15 ali v drugi konvertibilni valuti. Zahtevajte ponudbe AVTOMOTOR CO.RA Trieste, via Fabio Severo 21.

MEDNARODNI AVTOPREVOZ

**ALOJZ
RODERMAC**

GORICA - Casa Rossa (Rdeča hiša)
Tel. 3687, 3677, 3162

TRST Ul. Boccacini 3 **POŽAR ARTEMIO**
Telefon 28-373

TOVORNI PREVOZI v vse kraje, tudi v tinoemstvo

«UNIVERSALTECNICA»

RADIO - TELEVIZORI - AVTOMATISNI IN SUPERAV-
TOMATISNI PRALNI STROJI - HLADILNIKI - ELEK-
TROGOSPODINJSKI PREDMETI CANDY - REX - EGE

Izredne cene za izvoz - Dostavljamo na dom
brez posebnih stroškov v vse predele v Jugoslaviji

UNIVERSALTECNICA Trieste - Trst
Corso Garibaldi št. 4, tel. 41243 in Trg Goldoni št. 1

KEMIJA IMPEX

JUGOSLAVIJA

LJUBLJANA, Titova 25

TELEX: 03-177, KEMIMPEX, LJUBLJANA

TELEGRAMI: KEMIMPEX, LJUBLJANA

POŠTNI PREDAL: 418-III

TELEFON: 31-32-66 - 8 LINIJ

IZVOZ

KEMIČNI IZDELKI (KALCIJEV KARBID, TEKOČI KLOR, VODIKOV PEROKSID, ŽIVOSREBRNI OKSID, CINKOVO BELILO, SVINCENI MINJI, DINITRO-ORTOKREZOL, ACETANILID, BAKROV SULFAT, LITOPON, NATRIJEV TRIPOLIFOSFAT ITD.)

PLASTICNE MASE (POLIETILENSKA EMBALAZA, TEHNIČNE PLOŠČE, DEKORA-
TIVNE PLOŠČE, PROIZVODI IZ POLIESTERA, VINILACETATNE PLOŠČE
ZA OBLIGO TAL ITD.)

TEHNIČNA OLJA (RICINUSOVO OLJE, KOSTNA MAST ITD.)

DETERGENTI (DPS)

TEKSTILNA IN USNJARSKA POMOŽNA SREDSTVA

NAMIZNI STEKLENI IZDELKI (STEKLENA EMBALAZA ZA MINERALNO VODO,
PIVO, VINO ITD.)

OKENSKO STEKLO

PORCELAN IN KERAMIKA

TISKOVNI PAPIR

LEPENKE

SULFITNA CELULOZA

UMETNO USNJE

ITD.

UIVOZ

RAZLIČNI KEMIČNI IZDELKI, KAVČUK, TEHNIČNA OLJA IN MASTI, FOTOMA-
TERIAL, ANILINSKE TINKTURE, TEKSTILNA IN USNJARSKA SREDSTVA, PAPIR
ZA TISK, SUROVINE ZA PLASTIČNI MATERIAL, AZBEST, PORCELAN, POSEBNI
PAPIRJI ITD.

RAZSTAVLJAMO NA TRŽAŠKEM VELESEJMU - JUGOSLOVANSKI PAVILJON

TOVARNA AVTOMOBILOV IN MOTORJEV MARIBOR

NAŠI IZDELKI

Kamion TAM 4500 P, vozilo za polivanje ulic in cest
Kamion TAM 4500 F, vozilo za odvoz fekalij primerno za komu-
nalno celjavnost

AvtoBUS A 3000 v standardni in turistični izvedbi primeren za iz-
lete in druge prevoze potnikov, 32 sedežev

Kamion TAM 2000, lastna konstrukcija TAM, vozilo, ki odlično
služi v mestnem prometu za prevoz manjših tovarov Podjetje ga
bo v kratkem pričelo serijsko izdelovati

Kamion TAM 4500, nosilnosti 4,5 tone, z vgraje-
nim zračno hlajenim Dieslovim motorjem

Prekucnik TAM 4500 K, s strojsko ekipo na-
pravo primeren za delo na gradbiščih in cestah

Kamion hladilnik TAM 4500 HS, primeren za pre-
voz hitro kvarljivih stvari

Gasilski avtomobil TAM 4500 in TAM 5500 C,
hitro in izredno praktična gasilska avtomobila z
vgrajeno cisterno in drugim gasilskim priborom

IZVOZNI PROGRAM

ŽELEZARNE JESENICE

(Jesenice na Gorenjskem)

ZICNI GRADBENI ZEBLJI po pariškem, britan-
skem in ameriškem standardu: Common, Finishing,
Smooth box Nails, Roofing Nails, Gutter Spikes.

POCINKANI GRADBENI ZEBLJI: postopek pocin-
kovanja s potapljanjem ali z metodo elektrolit-
vaniziranja.

KALJENI ZEBLJI ZA STRESNO LEPEPENKO (Pla-
sterboard Nails).

VLECENA ZICA, okrogla, svetla za izdelavo žebijev
in mrež.

VLECENA ZICA, okrogla, kaljena, za vezanje.

POCINKANA ZICA, okrogla: postopek pocinkovanja
s potapljanjem.

POCINKANA BODECA ZICA, vrste IOWA, z dvema
pramenoma, debelina 12,5 BWG, 13,5 BWG in 14
BWG: razmah med bodicami od 2 do 4 palcev.

ZICA ZA AVTOGENO VARJENJE.

POCINKANE IN CRNE SIVANE CEVI za plin in
vodovode, DIN 2440, velikost od palca do 2 palcev

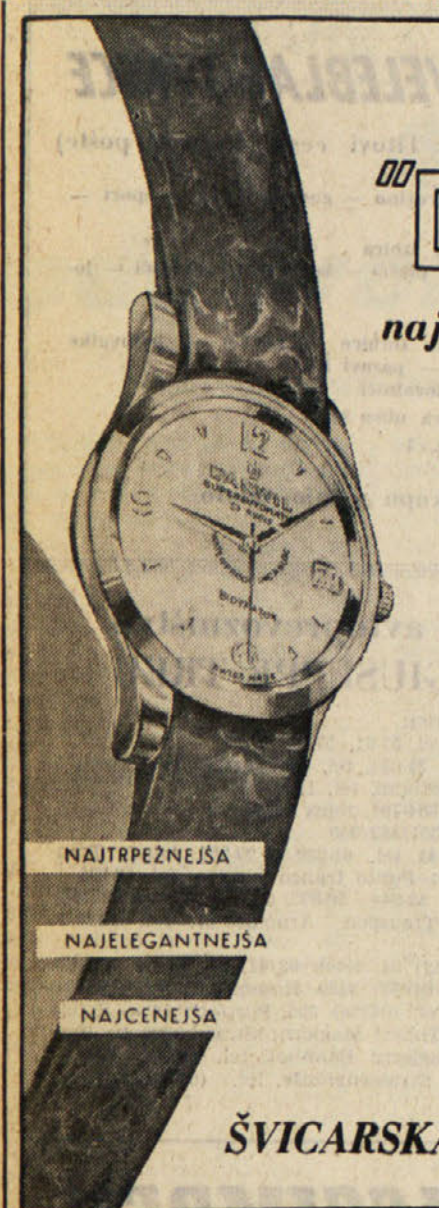
CRNE PLOČEVINE vrste Siemens Martin, tanke,
srednje in debele, v trgovskih merah.

POCINKANE PLOČEVINE, kakovosti Siemens-Mar-
tin, debeline 0,5-2 mm v trgovskih merah: postopek
pocinkovanja s potapljanjem.

PROFILNO ŽELEZO v PALICAH, različnih vrst,
okroglo, kvadratno in ščato.

OBOZENE ELEKTRODE ZA VARJENJE.

ŽELEZARNA JESENICE

DARWIL

najnovější izum moderne tehnike

SUPERAUTOMATIC s 57 rubini in z 88 rubini

«Luis D'Or» najtanjša ura na svetu

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA» Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I nadstropje Import-Export

Prodaja na veliko in drobno

Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!

Izredni popusti - Garancije

NAJTRPEJNEJŠA
NAJELEGANTNEJŠA
NAJCENEJŠA

ŠVICARSKA SUPERMARKA

POSTOJNSKO JAMO

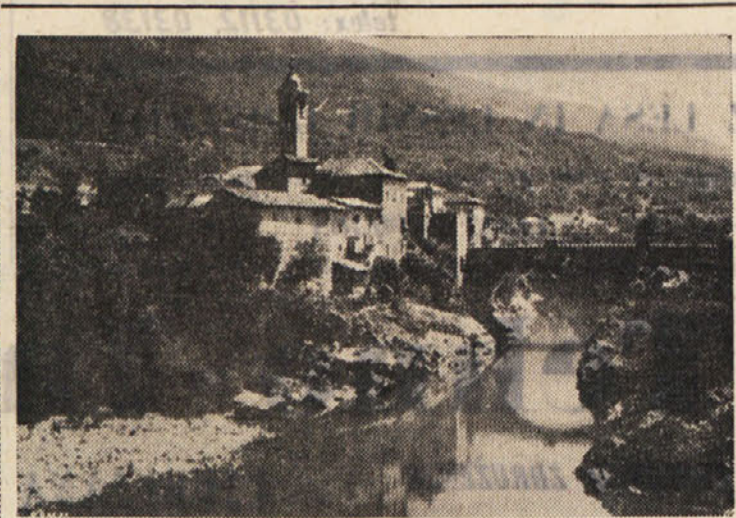
Oglejte si najlepše podzemsko čudo na svetu

OBISKI VSAK DAN OB 8,30, 10,30, 13,30, 16. in 18. uri.

Izredni obiski po dogovoru z upravo.

Obiščite tudi SKOČJANSKE JAME PRI DIVACI

Obiski ob 10. in 15. uri vsak dan.

PARK HOTEL BLED

TELEFONI 284 - 338

- 200 LEŽIŠČ
- KAVARNA
- NOČNI BAR
- HOTEL OD PET DO OSEM

V sestavi PARK HOTELA je tudi SPORHOTEL NA POKLJUKI in IZLETNIŠKI DOM V RIBNEM.

VSI OBRATI POSLUJEJO CELOLETNO

RESTAVRACIJA S PRENOČIŠČI «SOČA» KANAL - TEL. 8

HOTEL LEV Ljubljana

VOŠNJAKOVA 1 TELEF. 310555

Telegram LEVHOTEL Telex JUGOSLAVIJA

KATEGORIJA «A»

- Sodobno opremljene sobe
- Apartmaji
- Restavracije
- Restavracijske terase
- Slaščičarna
- Dancing kavarne
- Zabavni program
- Apertiv bar
- Razgledna terasa
- Terasa za sončenje
- Banketne in konferenčne dvorane
- Čitalnica
- Frizerski salon
- Menjalnica
- Informacijska služba
- Taktilna služba
- Podzemeljske garaže
- Lusienov parkiri prostor
- Pristajališče za helikopterje
- Boks za pse
- Hladilnica za divjačino

HOTEL JELOVICA - Bled

«A» KAT.

NOVOGRAJENI HOTEL Z VSEM SODOBNIM KONFORTOM MEDNARODNA KUHINJA IN DOMAČE SPECIALITETE

«Hotel Mantova» Vrnika in restavracija Močilnik

Vas lepo in poceni postrežeta

InterEuropa KOPER - JUGOSLAVIJA

KOPER PREDSTAVNIŠTVO V TRSTU: UL. ROMA 15, TEL. 37-823

TELEFON 21-630 TELEX 03-517

- dodeljevanje in vskladiščenje blaga
- kvantitativni prevzem
- poslovanje na mednarodnih letnih in razstavah
- redni zbirni promet iz evropskih centrov
- mednarodni cestni transport blaga z lastnimi kamioni
- po kopnem, po morju, po rekah in zraku
- carinjenje blaga
- transportno zavarovanje blaga
- booking ladijskega prostora
- kontrola transportnih dokumentov
- strokovno pakiranje

Kopru, Ljubljani, Mariboru, Celju, Jesenicah, Sežani, Rijeki, Zagrebu, Beogradu, Novem Sadu, Prevaljah, Šentilju, Dravogradu, Radgoni, Novi Gorici, Kozini, Škofljah, Sarajevu, Pločah, Baru, Subotici, Dimitrovgradu, Kragujevcu, Zrenjaninu, Krvavem potoku

s svojimi poslovnimi enotami v:

Autopromet Gorica

NOVA GORICA - Tel. 21044

opravlja kvalitativne, hitre in varne prevoze potnikov in tovarov doma in v inozemstvu.

TURISTIČNI URADI V: Novi Gorici, Tolminu, Bovcu, Ajdovščini, Postojni in Sežani vam nudijo vse potrebne informacije in vam hitro in solidno organizirajo izlete po Jugoslaviji in inozemstvu ter nudijo vse ostale turistične usluge.

Priporočamo tudi obiske hotelov «Planinski orel» v Trenti in gostilne v Soči in Logu pod Mangrtom

ALP HOTEL HOTEL KANIN HOTEL GOLOBAR

nudijo vse hotelske usluge. Priznana domača in inozemska kuhinja. Telef. 21 in 51

Priporočamo tudi obiske hotelov «Planinski orel» v Trenti in gostilne v Soči in Logu pod Mangrtom

Restavracija «ŠEMPETER»

Sempeter pri Novi Gorici tel. 21438

Vedno dobro pripravljene domače jedi in druge specialitete, pristna vina in druge pijače. V moderno preurejeni restavraciji vam bo prijetno. Vsako nedeljo ples!

TURISTI IZKORISTITE NOVO MOŽNOST POTOVANJA SKOZI PREDOR PODBERDO - BOHINSKA BISTRICA - BOHINJ

Dnevno prevoz avtomobilov in avtobusov IZ PODBERDA ob: 4,20 - 8,59 - 12,28 - 16,11 - 20,38

IZ BOHINSKE BISTRICE ob: 7,05 - 9,10 - 11,51 - 15,07 - 19,05 - 23,11

PRIJAVA VOZIL NAJMANJ 2 URI PRED ODHODOM VLAZOV OSEBNO ALI TELEFONSKO Postaja Bohinjska Bistrica tel. 76123 Postaja Podbrdo tel. 9

HOTEL SLON Ljubljana

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM • PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA • NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM • KAVARNA • SLAŠČIČARNA • KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

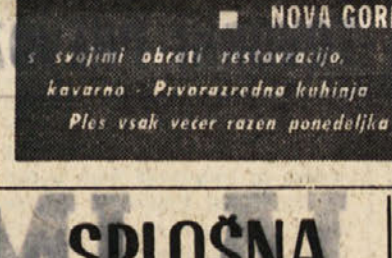
HOTEL BELLEVUE Ljubljana - TEL. 313133

priporočajo cenjenim gostom doma in v inozemstvu. Terasa, - Vrt, - S terase lep razgled na Ljubljano.

HOTEL «ZVEZDA» KOBARID

s sobami z eno in dvema posteljami, tekočo mrzlo in toplo vodo, centralna kurjava - skupaj 54 ležišč. Streže s prvovrstnimi vini, specialitete; soška postreljiva divjačina. V pet km oddaljenem Livku so prvovrstna smučišča, v Nadiču pa lepe kopeli. Cenjenim gostom se priporočajo za obisk.

PARK HOTEL GORICA

NOVA GORICA - TELEFON 21442, 21462

s svojimi obrati restavracijo, kavarano - Prvovrstna kuhinja

Ples vsak večer razen ponedeljka

in KOLODVORSKA RESTAVRACIJA telefon 21010

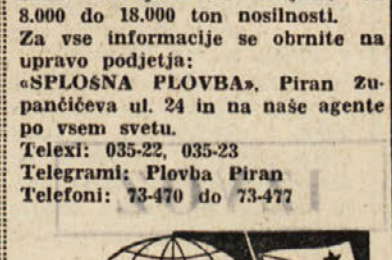
gostilna «ZVEZDA» telefon 21239

ter gostilna PRI HRASTU

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovornimi-potniškimi ladjami: redno linijo okoli sveta - redno linijo z Južno Ameriko - redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti. Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: «SPLOŠNA PLOVBA», Piran Zupaničeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu. Telefoni: 035-22, 035-23 Telegrami: Plovba Piran Telefoni: 33-470 do 73-477

BLED vabi

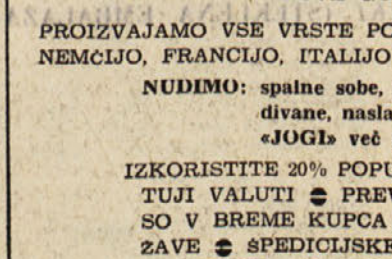
Hoteli ob jezeru, obnovljeni blejski grad z restavracijo, festivali, dnevna glasba in ples, pravljene izletniške točke in druga razvedrila ter čolnarjenje po jezeru

GOSTINSKO PODJETJE «SIDRO» Piran, tel. 73-313

priporočajo ODLICNE SPECIALITETE IN IZBRANE PIJACE V VSEH SVOJIH OBRATIH.

Nočni bar «TRI PAPIGE» v Piranu z mednarodnim artističnim programom. Odprti je vsak dan razen srede.

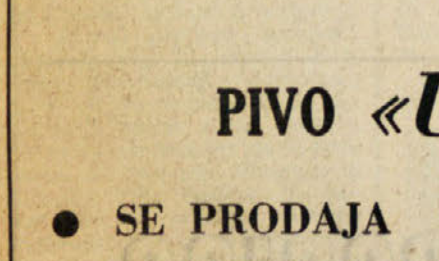

HOTEL GALEB RESTAVRACIJA «RIBA» KAVARNA «LOŽA» RESTAVRACIJA «TAVERNA»

Priporočajo svoje gostinske usluge - Cene zmerne

tel. 21605

- » 21182
- » 21198
- » 21322

PIVO «UNION»

- SE PRODAJA
- V GASTRONOMSKEM PARKU
- NA TRŽAŠKEM VELESEJMU

PIJTE PIVO «UNION»

- ★ PRODAJA SE NA TRŽAŠKEM
- ★ IN GORIŠKEM

JOŽEF SILA uvoz izvoz

vsakovratnega lesa za predelavo in kurjavo ter jamskega lesa

TRST - Ul. Milano št. 4 - Telefon 28-944

INDUSTRIJA METALNIH POLIZDELKOV SLOVENSKA BISTRICA JUGOSLAVIJA

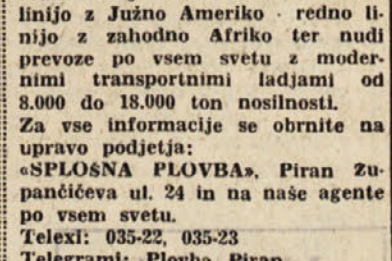
IMPOL

STANDARDNI POLIZDELKI IZ ALUMINIJA IN ALUMINIJEVIH ZLITIN

TIP	Označba IMPOL	Pločevina	Trakovi	Rondelci	Palice	Cevl	Zica	Profil
Al 99,0	A 2	X	X	X	X	X	X	X
Al 99,5	A 3	X	X	X	X	X	X	X
Al 99,7	A 4	X	X	X	X	X	X	X
Al 99,8	A 5	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mn	M	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mg 1	P 1	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mg 2	P 2	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mg 3	P 3	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mg 4	P 4	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mg 5	P 5	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mg-Si 0,5	Ac 1	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mg-Si 1	Ac 2	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mg-Si-Mn	Ac 3	X	X	X	X	X	X	X
Al-Mg-Si-Cu	D 1	X	X	X	X	X	X	X
Al-Cu-Mg 0,5	D 2	X	X	X	X	X	X	X
Al-Cu-Mg 1	D 3	X	X	X	X	X	X	X
Al-Cu-Pb-Bi	D 4	X	X	X	X	X	X	X
Al-Zn-Mg 0,5	PD 0,5	X	X	X	X	X	X	X
Al-Zn-Mg 1	PD 1	X	X	X	X	X	X	X
Al-Zn-Mg-Cu	PD 3	X	X	X	X	X	X	X
Al-Si 5	Al Si 5	X	X	X	X	X	X	X
Al-Si 10	Al Si 10	X	X	X	X	X	X	X

Izdelujemo se čiste Al vrvi in Al vrvi z jeklenim vložkom po DIN, BSS in ASTM normah.

Obrat za Al konstrukcije izdeluje vse vrste eloksiranih profilov in Al konstrukcije po naročilu - vrata, okna, fasadne elemente, celotne samonosilne fasade in aluminijске nosilne konstrukcije na osnovi projektov izdelanih v lastnem konstrukcijskem biroju.

MEBLO Irgovina s pohištvom na drobno

NOVA GORICA - KIDRIČEVA ULICA 18

PROIZVAJAMO VSE VRSTE POHISTVA ZA IZVOZ V NEMČIJO, FRANCIJO, ITALIJO IN DRUGE DRŽAVE.

NUDIMO: spalne sobe, dnevne sobe, omare za garderobo, divane, naslanjače in znane žimnice na vzmeti «JOGL» več tipov.

IZKORISTITE 20% POPUST PRI VSAKEM NAKUPU V TUJI VALUTI • PREVOZNI IN CARINSKI STROŠKI SO V BREME KUPCA PO PREDPISIH NJEGOVE DRŽAVE • SPEDICIJSKE OPERACIJE IZVRŠIMO SAMI • KUPCEM IZ OBMEJNEGA PASU JAMČIMO DO STAVO NA DOM IN MONTAŽO.

Ob nakupu pri nas boste prihranili, ker so naše cene ZNATNO NIŽJE KOT INOZEMSKE.

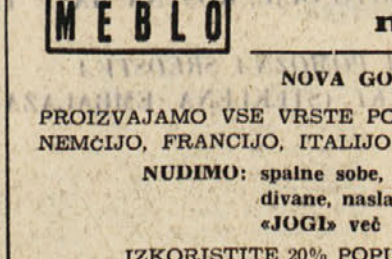

HOTEL «TRIGLAV» KOPER - TELEFON šte. 16

Prvovrstna restavracija, udobne sobe, terasa, zimski vrt, nočni bar s programom.

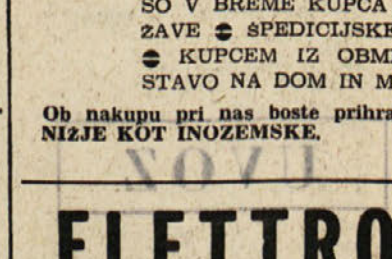
Priporočamo svoje obrate «GIUSTERNO» z olimpijskim bazenom ter restavracijo «RIZANA» s specialitetami, postavljeni v rečnih raki.

Obiščite slovit RESTAVRACIJO

BELVEDERE nad IZOLO

MEDNARODNA IN DOMAČA KUHINJA IN IZBRANE PIJACE - DNEVNO ZABAVNA IN PLESNA GLASBA

ELETTROMARKET di Valerio Spetti

PRALNI STROJI - HLADILNIKI - STEDILNIKI NA PLIN IN ELEKTRIKO svetovno znanih znamk

REX, CANDY, CASTOR, HOOVER

ELEKTRO GOSPODINJSKI PREDMETI - TELEVIZORJI - LESTENCI - KRISTALNA IN PORCELANASTA POSODA - TRIESTE - TRST, Strada Vecchia dell'Istria 2 Tel. 812338 (Na trgu pri Sv. Ani)

TOVARNA CEMENTA IN SALONITA

«15. SEPTEMBER» ANHOVO

salonit anho

ELETTROMARKET di Valerio Spetti

Vz nasih krajev

T E D E N

V tržaškem občinskem svetu se je ta teden nadaljevala razprava o letošnjem občinskem proračunu. Med drugimi so se udeležili diskusije svetovalec Simčič, Cuffaro in Pittori, ki so omenili tudi vprašanja slovenske manjšine in kritično ocenili dosedanje delovanje občinske uprave. Dr. Simčič je med drugim dejal, da so občani vedno bolj odvisni od nje in da je na občini preveč uslužbenec (1 na 95 prebivalcev). Cuffaro je med drugim govoril o urbanističnem politiki in očitni slabosti, da ni izpolnil vseh obljub od slovenskega dela prebivalstva. Pittori pa je priznal, da je občinska uprava že nekaj koristnega storila, vendar je kritiziral stare strukture in navedel najnujnejše probleme.

Tržaški industriji so imeli svoj redni občinski zbor, na katerem je predsednik dr. Dorja v svojem poročilu med drugim omenil, da se zaposlenost v industriji na Tržaškem polagoma, a nezadržno zmanjšuje. To je najbolj obetno zlasti v gradbeništvu. Dotaknil se je vprašanja tudi ladjedelnic Sv. Marka in dejal, da bi vsaka odkritje te ladjedelnice bila huda zgruba za splošno gospodarstvo na Tržaškem. Govoril je tudi o potrebi po več estnih povezav Trsta z Avstrijo, Čoslovaščino in Nemčijo, vendar pa ni pri tem omenil Jugoslavije.

Na deželni upravi je bil sestanek deželni in vladnih predstavnikov, ki so razpravljali o gradnji bolnišnice. Pokrajinski zdravniki so poročali o kritičnem položaju bolnišnic v deželi Furianja-Juljskega kraja, ki terja nujne in učinkovite ukrepe ter znatno pomoč. Deželni odbornik za zdravstvo Nardini, ki je predsedoval sestanku, je sporočil, da mu je minister za zdravstvo Mariotti na zadnjem razgovoru v Rimu obljubil pomoč za gradnjo nove bolnišnice na Katini.

V tork je bila tudi v Trstu, kakor v raznih italijanskih pokrajinah, stavka delavcev, ki jo je organizirala Delavska zbornica CGIL v podporo borbi upokojencev za izboljšanje in reformo pokojnin. Popoldne je bilo na Trgu sv. Antona zborovanje, ki so se ga udeležili upokojenci in stavitelji delavci. Po končanem zborovanju so vsi odšli v povelje po mestu do Trga Garibaldi.

Občinske in pokrajinske volitve na Gorškem, ki so bile preteklo nedeljo in ponedeljek, so potekle brez incidentov. V ponedeljek zvečer so bili znani tudi že prvi rezultati za pokrajinski svet. Največje spremembe so prinesle volitve v Gorici, kjer je kršćanska demokracija dobila dva občinska svetovalca manj in jih ima sedaj samo 18 od skupnega števila 40 ter se bo morala pugnati za sestavo odbora levega centra. Okrepili so se socialdemokrati, ki so pridobili dva svetovalca in jih imajo sedaj 6. dva svetovalca pa so liberalci prevzeli fašistom, tako da jih imajo prvi sedaj 4 in drugi samo 3. V novem občinskem svetu bo pet slovenskih svetovalcev in sicer: dr. Peter Sancer, ki je bil izvoljen na listi PSI, Miladin Černe na listi KPI ter trije s Slovenske liste: dr. Avgust Stilič, dr. Slavko Bratina ter Andrej Bratuž.

V pokrajinskem svetu je kršćanska demokracija tudi izgubila enega svetovalca ter jih ima sedaj samo 10. Enega svetovalca so pridobili socialisti.

ki jih imajo sedaj dva, vse druge stranke pa so ostale pri starem.

V pokrajinski svet so bili tudi tokrat izvoljeni trije Slovenci, in sicer Marko Waltritsch na listi PSI, Marija Selic na listi KPI ter Martin Kranner na listi z lipo ve.

V treh slovenskih občinah tudi ni bilo večjih sprememb. V Sovodnjah in Dobrodo bi zmogala lista občinske enotnosti, v Števerjanu pa zopet velika glasovna bila za posamezne liste izbranih, kar so volivci dajali preference posameznim kandidatom.

Na gorškem matičnem uradu so zopet poskušali prepričati slovenskim staršem, da bi izbrali po svoji volji ime svojemu otroku. Občani se upravičeno očitajo zaradi take diskriminacije in se sprašujejo, kdaj bo izdan nov in ustrezen zakon v duhu ustave, ki bo nadomestil fašističnega, na katerega se je pri takih ugovorih na matičnem uradu sklicevalo.

Sola Glasbene Matice v Gorici je zaključila svoje letošnje šolsko leto z lepo uspešno glasbeno produkcijo v dvorani kluba S. Gregorčič v Gorici. Na produkcijo je prišlo mnogo staršev in prijateljev mladine. Gošenci pa so pokazali velik napredek, zlasti tisti, ki obiskujejo solo že tri leta. Izkazalo se je, da je ta sola tudi važen pripomoček za okrepitve splošne ljudske prosvete na Gorškem.

Sadjarji in živinorejci so precej zaskrbljeni zaradi slabega vremena, ki se je zavleklo v izjemno pomlad. Blizu vrha so imeli pred dnevi tudi točo, ki je močno škodovala po nekaterih vinogradih ter povzročila občutno škodo.

Goriški gasilci in potapljači iz Trsta so več dni zamažali dva boyscouta iz Trsta, ki sta se pretekli teden dopoldne prevrnila z gumijastim čolnom blizu ločeniškega mostu ter utonila. Čeprav so preiskali vsa steno in obale od Gorice do Zavržja, njihovih trupel še niso našli.

PO VINSKI RAZSTAVI V ZGONIKU

Pogovori o teranu

Razstava vin iz naše občine je dobro uspela in so razen pridateljev bili zadovoljni tudi obiskovalci, ki jih je naš vinski pridelalec zanimal. Kljub ne preveč primernemu vremenu je razstava privabila polno gostov od vsehobčinskih iz naših pokrajin, a tudi nekaj Gorčanov, s Koprškega in iz bližnjih vasi izza meje. Vsi so se o pridelku povalovalno izrazili, čes: vina niso posebno močna, a so okusna, pitna in zdrava. To pa so glavne odlike vsakega dobrega vina. Za to pa je razen dobrega vinogradnika potreben tudi dober kletar. In prav v tem so naši kmetje precej napredovali. Zanimiva pa so bile razprave o teranu. Mnenja so se križala, kdor to vino bolje pozna, je odnesel vtis, da to vino in njegove odlike premočno poznajo. Sicer je ta dnevnik o njem že nekajkrat pisal, vendar se nam zdijo umestno, da tudi in prav ob tej priliki na kratko omenimo značilnosti tega vina. Kraški teran: raste le na Krasu med Sežano, Kaziljami, Avberjem, Kobiljavo, Komnom, Gorjanskem, Trnovico in v zgornji ter republiški občini. To vino daje le ena črna vrsta:

Sama družba za naftovod naj se pogaja glede cene za razlaščena zemljišča

Neverjetne metode za ocenjevanje - Za hišo ponujajo 600.000 lir - Potreben je nastop vseh prizadetih

Bližnje razlaskitve zemljišč v dolinski občini, ki jih bo potrebovala družba za naftovod Trst - Bavarska, da postavi na njih ogromne rezervoarje, so povzročile veliko zaskrbljenost med lastniki teh zemljišč, tudi časopisi so objavili precej članke o tem vprašanju.

Smisel vseh prizadevanj bi moral biti ta, da kolikor mogoče omejimo škodo, ki jo bodo razlaščenosti in kmetijstvo pri tem utrpeli, tako da jim je zagotovljena vsaj pravična odškodnina. Pri tem moramo po svojih najboljših močeh sodelovati vsi: strokovne organizacije, politične stranke, tisk, prizadeti lastniki, ker samo složen nastop nudi možnost uspeha. Naj nas preteklost uči, spomnimo se samo Kolonkova.

Objavljen je bil že prvi seznam razlaščenosti, ki obsega približno tretjino zemljišča, ki bo potrebno za naftovod. Ponujene cene so take, da se razlaščenosti ne morejo z njimi zadovoljiti. Nekomu n. pr. ponujajo za hišo okrog 600.000 lir; s tem denarjem si prav gotovo ne bi mogel postaviti niti najskromnejšega bivališča. S takimi metodami ocenjevanja se ne moremo strinjati in se jim bomo uprli.

Nekateri krogi bi nas radi preslepili z javno koristjo naftovoda. Upoštevajmo to javno korist, naj bi pa naši kmetje potrpeli (saj so že vajeni). Ko bi koristili bo naftovod prinašal gospodarstvu Trsta je bilo že omenjeno v raznih člankih, tudi v »Primorskem dnevniku«, pa je bilo to jasno povedano v poročilu prof. Portaja, znanega gospodarskega strokovnjaka in univerzitetnega profesorja, za konferenco o tržaškem gospodarstvu, ki je bila v začetku tega leta v našem mestu, ob prisotnosti najodgovornejših predstavnikov gospodarskega in javnega življenja Trsta.

Sedaj si, upamo, nihče več ne domišlja, da bo naftovod rešil gospodarsko krizo našega mesta, razen če ne misli, da bi k rešitvi te krize lahko prispevala preumernost naših ladjedelnic, specializiranih za gradnjo potniških ladij, na popravilnice petrolejskih ladij.

Naftovod gradijo velike petrolejske družbe, ki jim je glavni namen dobiček, da zagotovijo cenejši dohod nafte do njihovih čistilnic na Bavarskem. Ne gradijo ga iz Trsta, ker smo jim Tržani simpatični, ker za tako čustva ni mesta, ko gre za milijarde, ampak ker je to zanje najbolj ugodno. Ne moremo si obetati niti kaj občutne zapositve domače delovne sile, ker kot že pri pripravljanih delih, bodo tudi pri postavitvi naftovoda uporabljali tujo, za taka dela specializirano delovno silo. Ko pa bo naftovod spjel, bo to napravila, ki potrebuje zelo omejeno število tehnikov in specializiranih delavcev, da jo upravlja in nadzoruje.

Glede na vse to bi bilo prav, da se družba za naftovod sama pogaja za zemljišče, ki ga potrebuje. Toda Ustanova za industrijsko pristanišče ima, na žalost, tako ohlapno določene pristojnosti, da pač v tem primeru igra vlogo posredovalca, ker ima že od leta 1963 vsa ta zemljišča vinkulirana. Toda ta javna ustanova mora kot taka zasledovati javno korist, ker pa ne more predstavljati javne koristi čimvečja korist petrolejskih družb, pa tudi najbrž ne gospodarsko izkoreninjenje stotin razlaščenosti, morajo biti vsaj cene primerne.

Prav s tem namenom je bil na pobudo Kmečke zveze, Zveze malih posestnikov in Slovenskega gospodarskega združenja ustanovljen konzorcij razlaščenosti, da se s skupnim nastopom bolj učinkovito branijo njihove pravice. Odborniki konzorcija so v tej začetni fazi pred razlaskitvami posredovali na vseh pristojnih mestih in tolažili upravičene zahteve svojih članov, posvetovali so se s strokovnjaki in z ustanovami, ki lahko pripomorejo k uspehu.

V kratkem bo prva skupina razlaščenosti, katerih seznam je bil že objavljen, prešla edreke o razlaskitvi. To tedaj in še potem, v roku 30 dni, ki ga zakon predvideva za pritožbo na sodišče glede cene, je čas, da se Ustanova za industrijsko pristanišče in razlaščenosti pogodijo. Če se ne bi mogli do tega zlepa sporazumeti je najvažnejše, da se ta rok 30 dni po prejetju dekreta ne zamudi in se vloži pritožba na sodišče, ker bi drugače pomenilo, da bi razlaščenosti sprejeli odškodnino, ki mu jo ponujajo, t. j. od 450 do 550 lir za kva-

den bi jim potekel rok, in zato se bodo težko lahko pogajali, ne da bi vložili pritožbo.

Za vse te probleme je konzorcij na razpolago svojim članom, da jim svetuje in pomaga. To da nujno potreben je složen in skupen nastop. Vsakdo, ki se bo sam hotel pogajati, bo povzročil sebi in drugim škodo. To nam dokazujejo izkušnje iz preteklosti, ki nam morajo biti v svarilo.

LUCIJAN VOLK

RICMANJE

V sredo je umrl naš vaščan Gregor Pregarc, po domače Gergurce, v starosti 67 let. Pokojnika so dobro poznali v okoljskih vaseh in tudi v mestu, kjer je dosti let delal v rafineriji, potem pa v Javnih skladiščih. V prostem času je skrbno obdeloval malo kmetijo, zlasti vinograd. Imel je tudi nekaj glav goveje živine. Zadnja leta je užival zasluženo pokoj, dokler se ga ni lotila bolezen, ki jo je spravila v grob.

Gergurce je bil marljiv dela-

vec in zaveden Slovenec. Za iz mladih let se je udeleževal v prosvetnem življenju in je bil več časa tajnik prosvetnega društva Slavec.

Naj mu bo lahka zemlja, njegovi ženi Ani in sorodnikom pa izrekamo globoko sožalje.

ŠEMPOLAJ

Ze nekajkrat smo pristojne organe opozorili v temle smislu: iz naše vasi vodi občinska pot v Praprotni in ob gostilni Gruden pravokotno seka pokrajinsko cesto Šempolaj-Nabrežina. To križišče je tembol nevarno, ker je občinska pot ob stičišču zaradi visokega zidu ob gostilni zakrita. Promet je na obeh poteh zelo živahen. Če je bilo doslej že več na srečo manj, jih trčenj se zna zgoditi, da ta sreča popusti in pride do težkega primera. Tako bi se bilo kmalu zgodilo pred nekaj dnevi. Vsi obsojajo, ker se pristojni organi za to dan za dnem bolj nevarno stičišče prav nič ne zmenijo. Nikjer ustreznega znaka, nobenega opozorila! Ali kaj čakajo, da jih bo na to opozorila večja nesreča?

IZ GOVOROV OBČINSKIH SVETOVALCEV M. GRBCA IN T. SIMČIČA

Kaj zahtevajo kmetje od občinske uprave

Vse občine v tržaški pokrajini, razen tržaške, prirejajo vsako leto vinske razstave - Poljske poti in zaštita pridelkov

Med diskusijo o letošnjem občinskem proračunu je v tržaškem občinskem svetu govoril o kmetijstvu tudi občinski svetovalec Mario Grbec, tajnik Zveze malih posestnikov.

Med drugim je dejal: »V proračunu za leto 1965 je v poglavju »kmetijstvo« predviden izdatke 14.949.000 lir, in sicer: 10.000 kot prispevek za delovanje pokrajinskega kmetijskega konzorcija; 8.492.000 lir za zatiranje borovnega preleca, plače in doklade osebi; 300.000 za razne stroške, 2.580.000 za preprečevanje požarov ob železniških progah in 3.567.000 za vzdrževanje občinskih gozdov.

V poglavju »kmetijstvo« določa občina vsoto 14.949.000 lir, to da kot je razvidno iz prej omenjenih vsot, niti ena lira ni določena za razvoj našega kmetijstva, ne kot prispevek in ne kot nagrada. In vendar je kmetijska proizvodnja v tržaški občini najvišja v naši pokrajini. Od dveh in pol milijarde lir kmetijskih pridelkov, prodanih v tržaški pokrajini, jih pripada nad polovico proizvodnji v tržaški občini, ki da največ vina, povrtnine, mesa, mleka, perutnine, jaje in cvetlice.

Pet občin naše pokrajine priredi vsako leto razstave domačih vin. Naša občina, ki prideluje največjo količino dobrega vina, približno 20.000 hl letno, ni še priredila nobene razstave tega našega odličnega proizvoda. Prav tako bi lahko priredili razstavo naših tipičnih vrtnarskih proizvodov, ki smo jih nekaj, zlasti zgodnje pridelke, izvažali celo na Dunaj, v Prago, Budimpešto in v druga mesta Srednje Evrope.

Občinska uprava ima toliko pregledov in skrbni finančni svet, da bi lahko zagotovila ključne zemljišče pod Kolonkovec in načrta za gradnjo ljudskih hiš, so tamkajšnji neposredni obdelovalci sprejeli zadovoljstvom in hvaležnostjo.

Kaj zahtevajo kmetje od občinske uprave?

Popravilo občinskih cest v podeželskih vaseh in v predmestju, znižanje cene vode za kmetijske potrebe, okrepitve službe za čuvanje kmečke posesti, pravično določanje družinskega davka, zgraditev poti pod Kontovelom, »V Moholanih«, za katero so bila že določena potrebna sredstva in se je že pričelo z deli, ki pa so bila pre-

kinjena. Postaviti bi bilo treba kam vodovodne naprave, kar bi dalo večjo spodbudo ovetličarstvu. Tam bi namreč še mnoge parcele izkoristili za ovetličarstvo, ki že zdaj ima približno 20 milijonov lir bruto proizvodnje letno. Zaradi poplave pred dvema letoma, ko sta preplavila tudi dva potoka na Kolonkovec, so se porušili podporni zidovi in je naneslo mnogo materiala in zidovi niso še popravljeni. Prizadetim vrtnarjem so obljubili podporo, toda do danes je ni še nihče prejel.

Gospod župan, gospodje svetovalci, Sklep, ki ga je občinski svet soglasno sprejel glede izključitve zemljišč pod Kolonkovec in načrta za gradnjo ljudskih hiš, so tamkajšnji neposredni obdelovalci sprejeli zadovoljstvom in hvaležnostjo.

Mnenje mladince o naši prosveti

Prejeli smo naslednji dopis, ki ga skoraj v celoti objavljamo.

»Večkrat prebrano v časopisih članke o naši mladini, kako se oddaljuje od prosvetnega in športnega udejstvovanja. Podpis članku pa je gotovo starejše osebe.

Res je, da mladina zapušča domača društva ter šport; za to niso potrebne statistike. Sami opazimo n. pr., kako doberdobsko društvo, s tako močnim pevskim zborom, že več let ne deluje. Sovodeniško, po številu manjše, a pred leti najaktivnejše na Gorškem, zadnje čase večkrat obnovljeno, je medlo deluje. Pevsko je dobesedno izginilo, prav tako pevski zbor Gabrije-Peč. Edino popolnoma delujoče društvo je le »Brški gric« iz Števerjana. Štandresko »O. Zuparčič« je nekoliko slah, nelo, ker njegovi aktivnejši fantje služijo vojaški rok.

Tudi športna društva so vedno manj aktivna. Naj omenim doberdobsko nogometno društvo, ki že več let ne obstaja, in tudi namizni tenis je tu že skoraj pozabljen. Tako se dogaja tudi v Štandreu in Pevni, le v Sovodnjah je že 12 fantov, ki se nekoliko zahajajo za zelenice. Sicer pa je sovedenjsko nogometno društvo še precej aktivno, a vedno manjše število nogometašev zelo vpliva na uspehe, ker ne dovoljuje trenerju izbere boljših ter bolj treniranih. So pa tudi v športu društva, ki uspevajo: nogometno »Juventina« ter »odbojarski Dom-Val ter Olimpia.

Torej vidimo, da je na Gorškem raven prosvetno - kulturnega ter športnega udejstvovanja res zelo nizka. A kdo je temu kriv? Mladina gotovo ne!

Prst kaže na starejše ljudi, Marsikak odrasli človek bo rekel, da to ni res. Našli bo tudi več opravil. Med temi, da se naša mladina niti najmanj ne zanima za kulturo, prosveto ter šport. Res je, da za to ni preveč zanimanja, a vendar se dovolj lahko se starejši ljudje ne za-

vedajo precejšnje iniciative mladine, le, da ta iniciativa ni dobro usmerjena. Povsem naravno je torej, da to iniciativo usmerja k temu, kar starejši imenujejo »vandalizem«. To pa ni nič drugega kot nekoliko pretirana uporaba motorizacije. Sicer pa ima naša mladina še lepa pobude. (Zadnjič sem na krajskem izletu v Vipavi videl manjšo skupino z motoriziranimi vozili - vsi Gorčani pod 21 letom - ki je polagala šopke rdečih nagelnov pred spomeniki padlim. Prepričan sem se, da je bila ta spopostovanja in posremanja vredna akcija prosvetoljubna). Starejši bi morali sprejeti mlade v svoja »vrste« ter jih povesti k športu in prosveti. Gotovo bi bilo potrebno potrpljenje, a vsakemu potrpljenju sledi zadoščenje. Starejši pa se mladine izogibajo in ji vedno očitajo motorizacijo. Kjer mladina hoče postati kulturno-aktivna, nalet na zapreke.

Zakaj starejši ne grejo na rok mladini, ki hoče uresničiti kulturno perspektivo? To vprašanje bi rad postavil starejšim. Morda pa so se že tudi oni oddaljili od kulturne dejavnosti. Ta se mi zdi edini odgovor, kajti, da bi se mladina morala sama poboriti ter si organizirati prosvetna in športna društva, ne drži. Tisti, ki so zdaj odrasli in starejši, so imeli v svojih odborih tudi starejši člani, ki so jim bili svetovalci ter učitelji. Torej mislim, da je tudi njihova dolžnost, da se pozanimajo ter pripravijo mladino za večjo kulturno-prosvetno dejavnost.

Na Gorškem nimamo dovolj zmognih ljudi, ki bi znali voditi ter svetovati mladini, kajti mnoge osebe, ki so to prej opravljale, so sedaj prevzele bolj odgovorna mesta v političnem življenju.

Tem bi morali takoj poskrbeti namestnike, kar pa na žalost niso. Zdi se, da je celo prosvetna dejavnost v zelo aktivni zadržanosti. (Seje, predavanja, izleti, mladinska srečanja, turnirji itd., vse to je skoraj pozabljeno). Istotako se zdi, da je tudi Mladinska iniciativa (MI) prenehala s svojo zelo uspešno mislijo.

Tudi med mladino se zgodi, da nalet na pogovor o politiki. Slišimo mnoge, ki rečejo: »Jaz se na politiko ne razumem. Komunisti, demokracija, fašisti, nič me ne briga, le da imam kaj jesti ter nekaj v listnici. Ostalo naj politikanti sami med oba opravljajo.« Je mogoče, da jih ne zanima, ali jim prijatelji pomagajo, ali mu hudič sedi na vratu?

Vprašam se, zakaj starši ne poučijo lastne otroke, kaj je prav, kaj ni? Ali je mogoče, da si oče ne prizadeva, da bi sinu obrazložil politično stanje, njegovo politični ideal ter iste, ki so temu voditelji?

Vprašam se tudi: Ali se naši starejši ljudje še spominjajo čemu je naša Primorska darovala v osvobodilni borbi 46.000 žrtev, čemu so fantje in dekleta žrtvovali svoja življenja?

Sandi»

Obvestilo

Kmetijska zadruga v Trstu (Ul. Foscolo) išče vajenca, ali vajenke za trgovino, ki obvlada slovensko.

Agraria

MARINAZ

«OLYMPIA»

JAMSTVO

12

MESECE'

Zaloga kmečkih strojev in pribora, motorji na petrolej, benzin, Diesel ter električni deli »Renault«, motorne kosilnice, traktorji in nadomestni deli »Renault«, motorne kosilnice Bedogni & C. »OLYMPIA«, motorne kosilnice »RONDELLI« in agrarni stroji »GOLDONI«

Monfalcone (Gorizia)

Italia

Ul. Don P. Fanin, 46

Tel. 73-242

ŠE DANES IN JUTRI

Razstava vin in strojev na Bukovju pri Števerjanu

Najboljša vina bodo nagrajena s pokalom goriske in števerjanske občine

Jutri, v ponedeljek, bodo na Bukovju pri Števerjanu zaključili razstavo domačih vin in poljedelskih strojev ter orodja. Razstava bi morala biti že meseca maja, a so jo zaradi slabega vremena tedaj odložili. Tudi pretekli četrtek je pri otvoritvi nagajal dež. Ker se je pozneje zjasnilo, je prišlo na razstavo precej obiskovalcev. Zlasti mladina je ostala tudi zvečer na plesu.

Svoja vina razstavlja 10 domačih vinogradnikov in sicer: Anton Pintar, Hermenegild Podveršič, Jozef Komljanec in Anton Humar z Valeriane, Alojz Pintar z Bukovja, Ignac Maraž z Ukancev, Avgust Skorjanc z Križišča, Bogomir Nuncij z Dvora, Jozef Terpič iz Sčednega ter Anton Klanjšček iz Jazbin. Po-

sebna ocenjevalna komisija je že v četrtek pregledala razstavo. Vina iz njih ocenila. Najboljše belo vino bo prejelo pokalo goriske občine, najboljši črni vino pa pokal občine Števerjan. Komisija bo objavila svojo oceno sele zadnji dan razstave. Vsekakor pa so upoštevali, da so razstavljeni vina zelo močna. Predsednik ocenjevalne komisije je bil ir. J. Josip Rustja iz Gorice.

Pri razstavi poljedelskih strojev in orodja pa sodelujejo nekateri trgovci iz Gorice, Vidma in Trsta.

Prireditev je združena tudi s plesom na brjarju ter s prodajo češenj. Organiziral jo je odbor »Za Števerjan« in je to tretja prireditelja vrste, ki jo je priredil omenjeni odbor.

Te dni je na medicinski šoli v Piranu uspešno opravilo diplomske izpite za medicinske sestre 24 deklet, in sicer: IRENA UGRIN, VIDVA TOMSIČ, MILENA ZUPAN, NATASA KOMEL, MIRA NOVAKOVIČ, ANICA LJUBIČ, ANICA VULETIČ, MARIJA PREPOTNIK, MARIJA CEK, JERICA STELCER, KRISTA STELCER, JOŽICA JAGODIČ, ERNA POTOČNIK, SILVA JAMNIK, LIDIJA JUG, ZVEZDA CERNAC, LIDIJA VIDMAR, SLAVICA SAVTIC, MILKA PROSEN, NIVES LUIN, VIDA MOČNIK, MARIJA GRUDEN, MINKA MACER in MARIJA BRELIH. Čestitamo! — Na sliki nove medicinske sestre, ravnateljica šole Franciska Susteršič in župan piranske občine inž. Zlatko Pajk

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

Končno je Slovenija spet dobila prvoligaša

Slovenija je po dolgih letih, kar 11 jih je bilo, ponovno dobila II. ligo v najkakovostnejšem razredu v I. zvezni ligi. Igralci Olimpije so skozi vse prvenstvo v II. zvezni ligi igrali res pošteno, tako da to ni zgolj slučajen uspeh. Poglejmo, kako se je to moštvo uveljavljalo pred leti in v kakšnih ligah je tekmovalo.

Enotnost je bilo moštvo, ki je v sezoni 1947-48 nastopalo v II. zvezni ligi, ki je bila takrat ustanovljena. Enotnost je osvojila v tem letu sedmo mesto.

V naslednji sezoni 1948-49 je moštvo Enotnosti že nastopilo pod novim imenom Odred, ki je osvojil šesto mesto.

Leta 1950 je novo ustanovljeni Odred zasedel peto mesto.

Naslednje leto 1951 je liga štela 16 članov, Ljubljanci pa so osvojili osmo mesto.

Leta 1952 je Odred nastopal v republiški ligi, kar je bila II. zvezna liga ukrajina in je tam osvojil naslov republiškega nogometnega prvaka. V kvalifikacijah za vstop v I. zvezno nogometno ligo pa je bil boljši Spartak.

Zato je moral Odred v sezoni 1952-53 nastopati v hrvatsko-slovenski nogometni ligi. V tej skupini je Odred osvojil drugo mesto za Proleterjem. Na kvalifikacijah pa se je uspel prebiti v I. zvezno nogometno ligo.

V I. zvezni nogometni ligi 1953-54 je Odred zbral samo 12 točk, zasedel zadnje mesto ter tako izpadel. V naslednji sezoni 1954-55 je Odred v II. zvezni ligi zasedel četrto mesto.

Naslednje leto 1955-56 je bila uvedena konška nogometna liga in Ljubljanci so osvojili tretje mesto.

Dosti slabše je Odred igral v sezoni 1956-57, ko je med 12 članov zasedel deseto mesto.

Naslednje leto 1957-58 je konška liga štela 14 članov, Odred pa se je uvrstil na peto mesto.

Leta 1958 je prineslo spet II. zvezno ligo, ki pa ni prinesla nič dobrega Odredu. Zasedel je deseto mesto in se komaj rešil izpada.

Tudi v sezoni 1959-60 je bil Odred slab, naj je ponovno zasedel deseto mesto.

Leto kasneje 1960-61 je Odred začel sezono še s svojim imenom, prvenstvo pa je zaključil pod novim imenom Triglav, ter se uvrstil na zadnje mesto in izpadel iz lige.

Spet so se začela nova pota tokrat v slovenski nogometni ligi. Pod novim imenom Olimpija so ljubljanski igralci osvojili prvo mesto in se s tem vrstili v II. zvezno ligo.

Olimpija je v sezoni 1962-63 v II. zvezni ligi osvojila med 16 članov šestost mesto.

V sezoni 1963-64 je zasedla četrto mesto.

In končno po 11 letih, odkar so Ljubljanci izpadli iz I. zvezne lige, je Olimpija med 16 članov II. zvezne lige Zahod osvojila prvo mesto in se vrnila spet v I. zvezno nogometno ligo v Jugoslaviji.

(Ker nismo objavili končne lestvice II. zvezne lige — zahod — v kateri je igrala Olimpija, uporabljamo za objavo to prilogo.)

Olimpija	30	21	7	2	84:25	49
Sloboda	30	20	7	3	64:22	47
Murabior	30	16	6	8	56:33	38
Sibinik	30	13	8	9	37:42	34
Celik	30	13	6	11	48:42	32
Slavonija	30	11	8	11	59:48	30
Rudar	30	13	4	13	56:58	30
Borac	30	9	12	9	49:51	30
Lokomotiva	30	9	10	11	53:50	28
Borovo	30	8	11	11	37:45	27
Famos	30	9	9	12	42:60	27
Split	30	9	6	15	34:53	24
Varteks	30	8	7	15	35:44	23
Istra	30	8	7	15	28:46	23
BSK	30	6	7	17	47:68	19
Kladivar	30	6	7	17	31:62	19

J. U.

Današnje zadnje tekmo Triestine v tej sezoni (in v seriji B v Benetkah) bo sodil Laureti s stranskim sodnikom Bassanom in Degossijem.

NEW YORK, 19. — V prvi skupini mednarodnega turnirja v New Yorku je brazilsko moštvo Portuguesa premagalo Westham United (V. P.) s 6:3.

Le Mans 24-urna dirka

LE MANS, 19. — Ob 16. uri je bil start za 33. avtomobilsko 24-urno dirko. Tekmuje 52 avtomobilov. Ka-za, da se je že kmalu vnel dvoboj Ford-Ferrari.

Nino Benvenuti v nekem trenutku iz dvoboja z Mazzinghijem. Z zmago je postal Benvenuti svetovni prvak v srednji junior kategoriji

Glasbena Matica

(Nadaljevanje s 3. strani)

nimi materialnimi sredstvi, toda kot imajo vsa ta priznanja lahko za naše glasbene pedagoge svojo nesporno moralno vrednost, tako brez konkretne materialne pomoči iz javnih sredstev, kot jih prejemo druge podobne ustanove, nimajo nobene praktične veljave. Vendar nečemo biti pesimisti, kajti v zadnjem času se vendarle nekaj spreminja na bolje, kar nam daje več upanja kot doslej, da bo tudi dejavnost Glasbene Maticе deležna postopno večjega razumevanja pri odgovornih krogih.

Pa se nekaj drugega bi želeli ob tej priložnosti povedati. Ko govorimo o glasbeni vzgoji naših otrok, zadeva ta vzgoja ne samo strokovno glasbene šole, temveč tudi naše osnovne in srednje šole sploh. Žal pa naša šola s svojo sedanjo strukturo polaga vse premo pozornost na glasbeno vzgojo, mnogo, mnogo manj, kot jo je polagala šola (zlasti se učiteljska) včasih, ko so bili klavir, violina in glasbena teorija obvezni šolski predmeti. Koliko lažje in tudi koliko uspešnejše bi bilo delo naših strokovnih glasbenih šol Glasbene Maticе, če bi mladina že iz šole prinesla določeno glasbeno znanje in kolikor več spodbude bi bilo za glasbeno šolanje, pa tudi kolikor več talentov bi lahko prišlo na dan z obveznim glasbenim šolanjem.

Seveda bi se dalo o tem poglavju govoriti in razpravljati na dolgo in široko, a bi verjetno ostalo le pri besedah in razpravah kot marsikaj drugega, kar zadeva pedagoga vprašanja naših šol. In končno to v tem članku, v katerem smo hoteli prikazati samo delovanje Glasbene Maticе, tudi

JOŽE KOREN

Za kvaliteto

(Nadaljevanje s 3. strani)

pri naših ljudeh, če pa se manjšina res počuti majhna tudi v duhovnem smislu, je to zanjo smrt. — Drugega pa spet tako pisanje uspeva ljudi, jih »erkija« in plaha na njih lagodnost, tako da se sluti ne, da mudijo vlak, ki pelje kulturo Evrope skozi svet.

Publicist naj se tudi pri nas in predvsem pri nas bori za čimveč človeške dimenzije. S tem bo za svoje ljudstvo in svoje slovenstvo storil mnogo več od solzavil narodnjakov, ki zaradi lastne majhnosti ravno za zamejskimi Slovenci kot z bolnim otrokom.

Slovenici smo se obdržali na enem najbolj občutljivih vozlišč Evrope, kjer se križajo mentalna, narodnostna, ideološka, ekonomska interes, ob čem vodi toraj, od katere moramo zajemati, da bomo čimbolj polnokrvni, in koristni, kajti če bomo dragocni, bo s tem tudi naša eksistenca na tem ozemlju utemeljena, potrebna in zagotovljena. To bi morali imeti pred očmi tudi naši publicisti.

MARKO KRAVOS

Letošnji Tour v svojih 22 etapah

PARIZ, 19. — Letošnji Tour de France, ki bo po vrsti že dvainpetdeseti, se bo pričel 22. junija ter se bo 22 etapah zaključil 14. julija. Start bo v Nemčiji (Köln), cilj pa seveda v Parizu. Program dirke je takšen:

1. etapeta: Köln-Liege 149 km
2. etapeta (kron za moštva): Liege-Roubaix 200,500 km
- 24.6. 3. etapeta: Roubaix-Rouen 240 km
- 25.6. 6. etapeta: Caen-St. Brieuc 237 km
- 26.6. 1. etapeta: St. Brieuc-Cateu-lin 147 km
2. etapeta (kron. ind.): Chateaulin 241,500 km
- 27.6. 6. etapeta: Quimper-La Baule Pornichet 210,500 km
- 28.6. 7. etapeta: La Baule Pornichet-La Rochelle 219 km
- 29.6. 8. etapeta: La Rochelle-Bordeaux 197,500 km
- 30.6. 9. etapeta: Da-Bagnères De Bigorre 226,500 km

- 1.7. 10. etapeta: Bagnères De Bigorre-Aix les Thermes 222,500 km
- 2.7. 11. etapeta: Aix les Thermes-Barcelona 240,500 km
- 3.7. počitek v Barceloni
- 4.7. 12. etapeta: Barcelona-Perpignan 219 km
- 5.7. 13. etapeta: Perpignan-Montpellier 164 km
- 6.7. 14. etapeta: Montpellier-Le Ventoux 173 km
- 7.7. 15. etapeta: Carpentras - Gap 167,500 km
- 8.7. 16. etapeta: Gap - Briançon 177 km
- 9.7. 17. etapeta: Briançon - Aix les Bains 193,500 km
- 10.7. 18. etapeta (kron. ind.): Aix-les Bains-Le Revard 28,500 km
- 11.7. 19. etapeta: Aix les Bains - Lyon 165 km
- 12.7. 20. etapeta: Lyon-Auxerre 298,500 km
- 13.7. 21. etapeta: Auxerre - Versailles 22,500 km
- 14.7. 22. etapeta (kron. ind.): Versailles-Paris 36,800 km

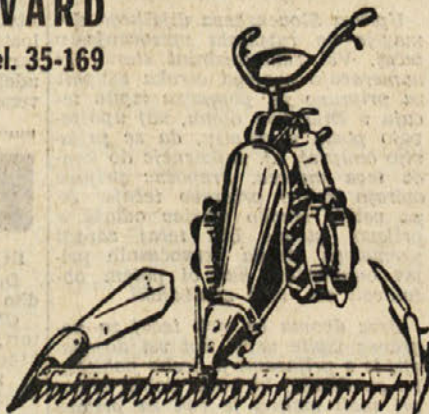
V ogromnem stadionu Strahov v Pragi bo več kot 200.000 gledalcev sledilo množičnim gimnastičnim igram III. spartakiade. Žre bo izvajalo 130.000 mladincev in mladink ČSSR. Spartakiada se bo pričela 24. junija, slovesen zaključek pa bo 4. julija zvečer

AGRARIA

FURLANI EDVARD
Trst, Ul. Milano 18 - Tel. 35-169

Vam nudj svetovno znane motorne kosilnice AGRIA od 2,1/2 14/18/KS

in vse druge stroje za obdelovanje zemlje DIESEL in AGRIA. Motorne brizgalke: Aspera, Klinton, Vincenzi in Lombardine ter vse drugo orodje za kmetijstvo, kletarstvo itd.

Brez Anquetila kdo namesto Anquetila

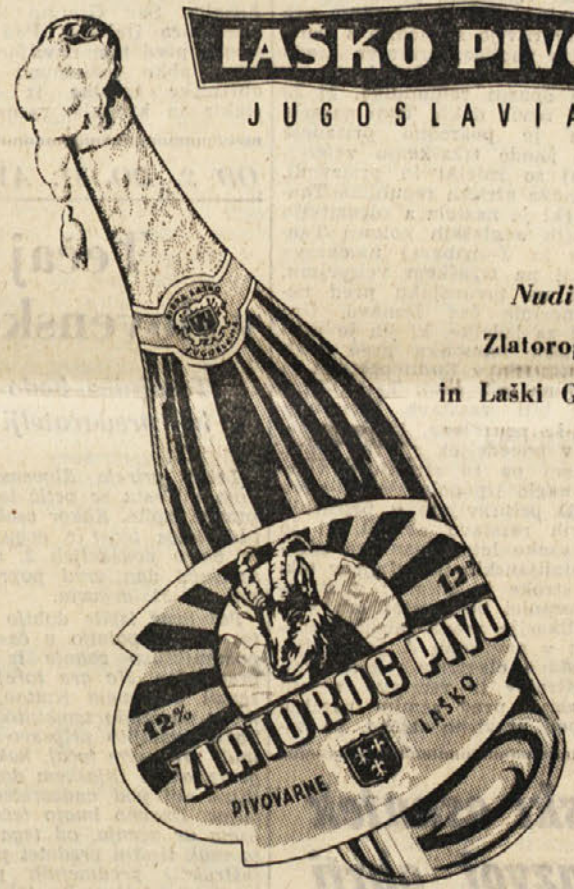
Anquetila se ne bo udeležil Toura. Brez tega mogočnega gospodovalca se bo začel boj za »edisičino«

NOVA URARNA IN ZLATARNA

Sedmak
NABREZINA - Center

Vam nudi bogato izbiro ur priznanih znanst. zlatih in srebrnih dekorativnih predmetov

ZELO UGODNE CENE!

Nudi vam:
Zlatorog Pivo
in Laški Golding

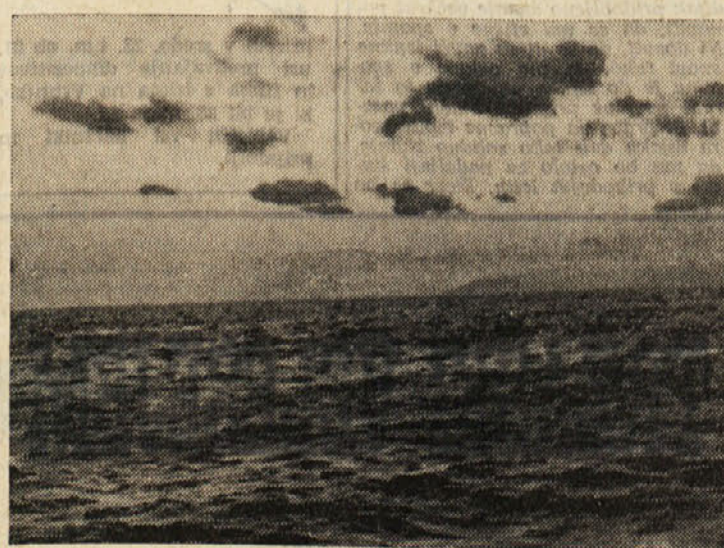
GLAVNO ZASTOPSTVO:
AGROIND - Trst, Ul. Valdirivo, 36 - Tel. 35-558 - 31-805

DISTRIBUTERJI:

Trst - Podjetje Guštin - Tel. 22-51-02
Gorica - Podjetje Bressan - Tel. 24-65
Tržič (Monfalcone) - Podjetje Del Dogan - Tel. 74-943
Cedad (Civiale) - Podjetje Cecchini-Vergolini - Tel. 72-820
Videm - Podjetje F.lli Balzan - Tel. 21-76
Videm - Podjetje Minisini - Tel. 22-66
Saclie - Podjetje Feltrin - Tel. 71-467

Igra se na šahovnici, ki ima 81 polj, vseh ene barve. Vsa igralca ima na razpolago 9 kmetov, kralja in 10 drugih figur, ki so postavljene v treh vrstah. V prvi stojijo kmetje, v drugi dve figuri, v tretji pa kralj, ki ima na vsaki strani po 4 figure. Figure obeh igralcev so enake, iste barve, podolgovate oblike, z enim ožjim koncem. Vsa igralca spozna svoje, ker imajo ožjo konico obrnjeno proti nasprotniku. Skušal sem se naučiti vsaj prve poteze, nisem pa prišel daleč, ker so imele figure strašno komplicirane japonske znake, katerih si nisem mogel kar tako zapomniti. V primeru, da se bom te igre naučil, bom o njej še poročal.

Spoznal sem mladega reporterja moskovskega radia, Valerija Korobojnikova in v prijetnem pogovoru o bližnji olimpiadi sva dočakala večerni program. Zaradi močnega gunganja ladje — kapitan nam je celo napovedal za noč lažji vihar — je bil ples nemogoč. Po kratkem koncertu lahke glasbe so predvajali film »Kadar le-tijo storkle« v angleškem jeziku. Tudi med to predstavo so stolice enakomerno škripale, ker se je ladja zaradi zelo močnega vetra zelo zibala. Med predstavo, nekje ob 11. uri, so

Japonsko morje

bile majhne japonske ribiške ladje, katere je na visokih valovih kar premetavalo.

Igrali smo karte, šah in brali revije. Na ladji je bilo vse polno sovjetskih revij v japonskem jeziku. Zanimivo je, da se japonske knjige odpirajo od leve proti desni, čeprav Japonci pišejo od leve proti desni, kot mi, ali pa v navpičnih stolpcih.

Skušal sem se od dveh japonskih študentov, ki sta govorila nekaj nemščine, naučiti igre »saga«; to je japonski šah.

hal zelo močno in v okno moje kabine je pljuskala voda. Kabine tretjega razreda so bile namreč na kljumu ladje, poldrugi meter nad vodno gladino. Spiranje je bilo izredno težko. Enakomerno gunganje ladje me sicer prav nič ni motilo, ladja pa se je skoraj neprestano tresla, ker so propelerji imeli včasih več in včasih manj opore v vodi in se tu pa tam zavrteli tudi v prazno. Zaspal sem po kakih dveh urah mučenja, ko se mi je v glavi že vse vrtele. Spal sem nepričakovano zelo dolgo in za poldrugo uro zaspal za jtrk, ki je bil ob 8.30. Izjemoma so mi ob 11. uri dali tudi zajtrk, čeprav so že pripravljali restavracijo za kosilo.

Se enkrat sem moral menjati kopalce na uri, sedaj pa za eno uro nazaj. Imeli smo že japonski čas. Drugi dan potovanja ni bil tako prijeten. Med otokoma Hokkaido in Honshu smo iz japonskega morja prišli na odprti ocean in pluli kakih 20-30 milj od japonske obale proti jugu. Morje je bilo razgiban, pihal je močan veter, nekaj časa pa je tudi deževalo. Največ so si potniki upali na pokrito palubo, sprejemanje o-koli ladje pa je postalo zaradi vetra za nespretnega človeka tudi malo nevarno.

Prvo znamenje, da na japon-

nas po zvočniku opozorili, naj ne hodimo na krov ladje, ker je divjal srednje močan vihar. Po filmu sem si vseeno upal na krov. Padal je mrzel dež in ko so se mi oči privadile na temo, sem videl, kako so se visoki valovi penili.

Bal sem se, da tudi to noč ne bom mogel spati, na srečo pa so bile v kajuti tri proste postelje. Vzel sem z njih šest mehkih blazin in jih dal na mogo. To je precej pomagalo, ko se je ladja tresla, me je le malo motilo. Zbudil sem se pred osmo uro, zopoldnoma spocit. Morje je bilo mirno, plula pa smo približno 20 milj od obale. Srečali smo veliko ladij in tudi obala je bila zelo obiljena. Skoraj neprestano smo lahko videli večja naselja, na poboojih hribov pa so bile značilne stopničaste njive z rižem.

Ob mestu Choshi smo z naše ladje videli dve napol potopljene, precej veliki trgovski ladji. Od ene so bili vidni visoki žerjavi, jambori in dimnik, od druge pa samo vrhovi jamborov. Nisem utegnil izvedeti, če je bil vzrok potopitve teh dveh ladij tajfun, ki je tam divjal nekaj dni prej, ali trčenje. Obe ladji sta verjetno nasedli na podvodne čer.

(Nadaljevanje sledi)

BRUNO KRIŽMAN 25.000 kilometrov

1964 TRST • TOKIO • TRST

Najprej je ladja plula kakih 5 km v ravni črti, nato pa je zavila pravokotno na desno in po 3 km smo bili na odprtem morju. Sovjetska obala je bila na severu še dolgo časa vidna, končno pa so na obzorju izginili še zadnji temni robovi.

Morje je bilo mirno, sonce pa tako vroče, da smo se skoraj vsi na ladji sončili na krovu v samih kopalkah. Mnogo gledalcev in komentatorjev se imeli tudi igralci šaha, ki so igrali na veliki, na podu zarisani šahovnici, s pol metra visokimi figurami. Mednarodne tekme so se odvijale v kriketu. Ker je bila družba na ladji zelo pisana, so bili možni dvoboji med Sovjetsko zvezo, Japonsko, Anglijo, Poljsko, Avstralijo, Finsko, Švedsko, Italijo, Nemčijo, ZDA, Israelom, Francijo, Holandsko, Norveško in Dansko — prava olimpiada.

Do večera smo srečali samo dve japonski ladji, ki sta pluli proti Vladivostoku. Morje, ki je bilo ves dan mirno, se je začelo vznemirjati, še vedno pa je bilo mogoče hoditi brez opore. Po večerji nam je orkester, sestavljen iz članov posadke, pripravil majhen koncert, nato pa so predvajali dva kratkometražna športna filma. Zelo sem bil presenečen, ko sem na platnu videl naslov prvega filma: »Moskva 1963 — nogometni dvoboj Sovjetska zveza-Italija«. Intervjuvali so italijanske igralce in kar čudno mi je bilo slišati italijansko govorico.

Med predvajanjem filma se je ladja že precej gugalila, pihal pa je močan veter iz severovzhoda. Stolice in divani so pod težo potnikov enakomerno škripali, kot se je pač ladja gibala. Pot iz kinodvorane v kajute je bila težavna in po stopnicah tudi nevarna. Veter je pi-

Sovjetska obala na Daljnem vzhodu